SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (peti senat)
z dne 3. februarja 2005*

V zadevi T-139/01,

Comafrica SpA, s sedežem v Genovi (Italija),

Dole Fresh Fruit Europe Ltd & Co., s sedežem v Hamburgu (Nemčija),

ki ju zastopata B. O'Connor, solicitor, in P. Bastos-Martin, barrister,

tožeči stranki,

v sodelovanju s

Simba SpA, s sedežem v Milanu (Italija), ki jo zastopata S. Carbone in F. Munari, odvetnika,

intervenient,

* Jezik postopka: angleščina.

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki so jo sprva zastopali L. Visaggio, M. Niejahr in K. Fitch, nato pa L. Visaggio in K. Fitch, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

ob intervenciji

Kraljevine Španije, ki jo je sprva zastopala R. Silva de Lapuerta, nato pa L. Fraguas Gadea, zastopnici, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

intervenient,

katere predmet je na predlog za razglasitev ničnosti Uredbe Komisije (ES) št. 896/2001 z dne 7. maja 2001 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (EGS) št. 404/93 glede režimov uvoza banan v Skupnost (UL L 126, str. 6) in Uredbe Komisije (ES) št. 1121/2001 z dne 7. junija 2001 o določitvi prilagoditvenih koeficientov, ki se uporabijo za vsako referenčno količino tradicionalnega izvajalca v okviru tarifnih kvot za uvoz banan (UL L 153, str. 12), ter predlog za povrnitev škode, domnevno povzročene tožečima strankama s sprejetjem uredb št. 896/2001 in 1121/2001,

SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI (peti senat),

v sestavi P. Lindh, predsednica, R. García-Valdecasas in J. D. Cooke, sodnika,

sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. novembra 2003,

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

1 Skupna ureditev trga za banane (v nadaljevanju: SUT za banane) je bila vzpostavljena z Uredbo Sveta (EGS) št. 404/93 z dne 13. februarja 1993 o skupni ureditvi trga za banane (UL L 47, str. 1). Ta uredba je s 1. julijem 1993 uvedla skupni uvozni sistem, ki je nadomestil različne prejšnje nacionalne sisteme.

2 Naslov IV Uredbe št. 404/93, ki vsebuje člene od 15 do 20, ureja trgovino s tretjimi državami.

3 Na podlagi postopkov, ki so jih zoper Skupnost sprožile Republika Ekvador in Združene države Amerike v okviru sistema reševanja sporov Svetovne trgovinske organizacije (STO), je Svet sprejel Uredbo (ES) št. 216/2001 z dne 29. januarja 2001 o spremembi Uredbe št. 404/93 (UL L 31, str. 2).

4 Člen 1 Uredbe št. 216/2001 je nadomestil člene od 16 do 20 Uredbe št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1637/98 z dne 20. julija 1998 (UL L 210, str. 28). V skladu s povezanimi določbami drugega odstavka člena 2 Uredbe št. 216/2001 in člena 1 Uredbe Komisije (ES) št. 395/2001 z dne 27. februarja 2001 o določitvi nekaterih okvirnih količin in posameznih zgornjih mej za izdajo dovoljenj za uvoz banan v Skupnost za drugo četrtletje leta 2001 v okviru tarifnih kvot in količine tradicionalnih banan AKP (UL L 58, str. 11) se člen 1 Uredbe št. 216/2001 uporablja od 1. aprila 2001.

5 V skladu s prvim odstavkom člena 17 Uredbe št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 216/2001, je „[z]a uvoz banan v Skupnost do potrebnega obsega [...] treba predložiti uvozno dovoljenje, ki ga države članice izdajo vsem zainteresiranim stranem, ne glede na njihov sedež v Skupnosti in brez poseganja v posebne določbe, ki so bile sprejete za uporabo členov 18 in 19."

6 Člen 18 Uredbe št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 216/2001, je določal:

„1. Vsako leto se s 1. januarjem uvedejo naslednje tarifne kvote:

(a) tarifna kvota 2.200.000 neto ton, ki se imenuje ‚kvota A';

(b) dodatna tarifna kvota 353.000 neto ton, ki se imenuje ‚kvota B';

(c) avtonomna tarifna kvota 850.000 neto ton, ki se imenuje ‚kvota C'.

Navedene tarifne kvote so odprte za uvoz proizvodov s poreklom iz vseh tretjih držav.

Komisija lahko na podlagi sporazuma s pogodbenimi strankami [STO], ki kažejo večje zanimanje za nabavo banan, tarifni kvoti ‚A' in ‚B' razdeli med državami dobaviteljicami.

2. Za uvoz v okviru tarifnih kvot ‚A' in ‚B' velja carina 75 eurov za tono.

3. Za uvoz v okviru tarifne kvote ‚C' velja carina 300 eurov za tono

[...]

4. Tarifna preferenca 300 eurov za tono velja za uvoz, ki izvira iz držav AKP, v okviru tarifnih kvot ter tudi zunaj njega.

[...]"

7 Člen 19 Uredbe št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 216/2001, določa:

„1. Tarifne kvote se lahko upravljajo v skladu z metodo, ki temelji na upoštevanju tradicionalnih trgovinskih tokov (‚tradicionalni izvajalci/novinci'), in/ali drugimi metodami.

2. Sprejeta metoda mora ustrezno upoštevati potrebo po ohranjanju ravnovesja na trgu Skupnosti."

8 Po členu 20(a) te spremenjene uredbe lahko Komisija v skladu s postopkom iz člena 27 te uredbe sprejme „pravila za upravljanje tarifnih kvot, navedenih v členu 18".

9 Pravila za upravljanje so opredeljena v Uredbi Komisije (ES) št. 896/2001 z dne 7. maja 2001 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta št. 404/93 glede režimov uvoza banan v Skupnost (UL L 126, str. 6, v nadaljevanju: režim iz leta 2001). V skladu s členom 32 je Uredba št. 896/2001 začela veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*, to je 9. maja 2001, vendar se je uporabljala šele od 1. julija 2001.

10 Pravila iz Uredbe št. 896/2001 nadomeščajo pravila, ki so bila na začetku določena z Uredbo Komisije (EGS) št. 1442/93 z dne 10. junija 1993 o podrobnih pravilih za izvajanje režimov uvoza banan v Skupnost (UL L 142, str. 6, v nadaljevanju: režim iz leta 1993), ki je bila sprejeta na podlagi Uredbe št. 404/93 in je veljala do 31. decembra 1998. Režim iz leta 1993 je nadomestil režim, uveden z Uredbo Komisije (ES) št. 2362/98 z dne 28. oktobra 1998 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe št. 404/93 glede režimov uvoza banan v Skupnost (UL L 293, str. 32, v nadaljevanju: režim iz leta 1999), ki je začel veljati 1. januarja 1999.

11 V režimu iz leta 1993 so bila uvozna dovoljenja razdeljena na tri kategorije izvajalcev (A, B in C). Kategoriji A in B sta bili razdeljeni glede na tri različne gospodarske dejavnosti izvajalcev, to so nakup zelenih banan ali primarni uvoz (dejavnost ‚a'), sprostitev zelenih banan v prosti promet – kot lastnik – ali sekundarni uvoz (dejavnost ‚b') in zorenje zelenih banan – kot lastnik – in njihovo trženje (dejavnost

‚c') (glej člen 3(1) Uredbe št. 1442/93). Ta razdelitev se je vsaj za izvajalce kategorij A in B začela izvajati na podlagi treh predhodnih let pred letom, v katerem je bila odprta tarifna kvota (glej člen 4(1) Uredbe št. 1442/93).

12 Ta sistem razdelitve je bil odpravljen z režimom iz leta 1999, ki je v osnovi izhajal iz razločevanja med „tradicionalnimi izvajalci" in „novinci" (glej člen 2 Uredbe št. 2362/98). V tem režimu so tradicionalni izvajalci za vsako leto dobili referenčno količino, določeno glede na dejansko količino banan, uvoženih v referenčnem obdobju. V skladu s členom 4(2) Uredbe št. 2362/98 so referenčno obdobje za uvoz leta 1999 bila leta 1994, 1995 in 1996.

13 Režim iz leta 2001 je uvedel nov sistem razdelitve uvoznih dovoljenj, ki je v osnovi temeljil na razločevanju med „tradicionalnimi izvajalci" in „netradicionalnimi izvajalci", prvi pa so se delili na „tradicionalne izvajalce A/B" in „tradicionalne izvajalce C".

14 Tako člen 2 prvotne različice Uredbe št. 896/2001 določa, da je 83 % tarifnih kvot iz člena 18(1) Uredbe št. 404/93 na voljo „tradicionalnim dobaviteljem" iz člena 3(1), preostalih 17 % pa „netradicionalnim dobaviteljem iz člena 6".

15 Naslov II Uredbe št. 896/2001, ki vsebuje člene od 3 do 21, se nanaša na „upravljanje carinskih kvot".

16 Členi od 3 do 5 prvotne različice uredbe so določali:

„Člen 3

Za namene te uredbe:

1. ‚tradicionalni dobavitelji' pomeni gospodarske subjekte, bodisi fizične bodisi pravne osebe, posamezne subjekte ali skupine s sedežem v Skupnosti, ki so za svoj račun od proizvajalcev kupili minimalno količino banan s poreklom iz tretjih držav ali, kadar je ustrezno, ki so take proizvode proizvedli, dostavili in prodali v Skupnosti v obdobju določanja referenčnih količin.

   Dejavnosti, kakor jih navaja prejšnji pododstavek, se v nadaljnjem besedilu imenujejo ‚primarni uvoz'.

   [...]

2. ‚tradicionalni dobavitelji A/B' pomeni tradicionalne dobavitelje, ki so primarno uvozili minimalno količino ‚banan iz tretjih držav' in/ali ‚netradicionalnih banan AKP' v skladu z opredelitvami iz člena 16 Uredbe [...] št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo [...] št. 1637/98;

3. ‚tradicionalni dobavitelji C' pomeni tradicionalne dobavitelje, ki so primarno uvozili minimalno količino ‚tradicionalnih banan AKP' v skladu z opredelitvami omenjenega člena 16, kakor je bila spremenjena z Uredbo [...] št. 1637/98.

Člen 4

1. Referenčna količina za vsakega tradicionalnega dobavitelja A/B, ki vloži pisni zahtevek najpozneje do 11. maja 2001, se določi na podlagi povprečja primarnega uvoza banan iz tretjih držav in/ali netradicionalnih banan AKP v letih 1994, 1995 in 1996, ki se je upoštevalo za leto 1998 za namene upravljanja carinske kvote za uvoz banan iz tretjih držav in netradicionalnih banan AKP, v skladu z določbami člena 19(2) Uredbe [...] št. 404/93, ki so se v letu 1998 uporabljale za kategorijo dobaviteljev iz odstavka 1(a) navedenega člena.

2. Referenčna količina za vsakega tradicionalnega uvoznika C, ki vloži pisni zahtevek najpozneje do 11. maja 2001, se določi na podlagi povprečja primarnega uvoza tradicionalnih banan AKP v letih 1994, 1995 in 1996, ki se je uporabilo za leto 1998, kot tradicionalna količina banan AKP.

3. Dobavitelji, ki so nastali z združevanjem drugih tradicionalnih dobaviteljev, ki imajo v skladu s to uredbo vsak svoje pravice, uživajo enake pravice kot dobavitelji, iz katerih izhajajo.

Člen 5

1. Države članice najpozneje do 15. maja 2001 uradno obvestijo Komisijo o vsoti referenčnih količin iz člena 4(1) in (2).

2. Na podlagi informacij, prejetih v skladu z odstavkom 1, in glede na skupne količine, ki so na voljo v skladu s carinskimi kvotami A/B in C, Komisija, kadar je ustrezno, določi en sam izravnalni koeficient, ki se uporablja za vsako referenčno količino posameznega dobavitelja.

3. Kadar se uporablja odstavek 2, pristojni organi najpozneje do 7. junija 2001 obvestijo vsakega dobavitelja o njegovi referenčni količini, kakor je bila prilagojena z izravnalnim koeficientom.

[...]"

17 Členi od 6 do 12 Uredbe št. 896/2001 zadevajo netradicionalne izvajalce.

18 Pravila za izdajo uvoznih dovoljenj so določena v členih od 13 do 21 te uredbe.

19 V skladu s členom 13(1) omenjene uredbe „se količine carinskih kvot A in B, iz člena 18(1)(a) in (b) Uredbe [...] št. 404/93, seštejejo" in „[z]ahtevki za kvote A in B [se] [...] obravnavajo skupaj". Člen 13(2) iste uredbe določa, da lahko tradicionalni dobavitelji A/B vložijo zahtevke za dovoljenja samo po tarifni kvoti A/B in tradicionalni dobavitelji C samo po carinski kvoti C. Prav tako določa, da lahko ti različni tradicionalni dobavitelji „vložijo zahtevke za dovoljenja po drugi carinski kvoti, če so registrirani kot netradicionalni dobavitelji za to kvoto".

20 Člen 15(1) Uredbe št. 896/2001 določa:

„Za vsako četrtletje se zahtevki za uvozna dovoljenja predložijo pristojnim organom države članice, navedenim v prilogi k tej uredbi, in sicer v prvih sedmih dneh v mesecu pred četrtletjem, za katerega se izdaja dovoljenje.

Zahtevki za uvozna dovoljenja se v primeru tradicionalnih dobaviteljev vložijo pri pristojnih organih države članice, ki je določila referenčno količino, v primeru netradicionalnih dobaviteljev pa državi članici, kjer so ti registrirani."

21 V skladu s členom 16 Uredbe št. 896/2001 „[p]ristojni organi v dveh delovnih dneh od zaključka obdobja za vložitev zahtevkov uradno obvestijo Komisijo o količinah, ki jih zajemajo zahtevki za dovoljenja," ločeno po carinski kvoti A/B in carinski kvoti C ter po tradicionalnih in netradicionalnih dobaviteljih.

22 Člen 22, ki je edini člen v Naslovu III Uredbe št. 896/2001, ureja uvoz zunaj carinskih kvot.

23 Naslov V Uredbe št. 896/2001, ki vsebuje člene od 28 do 30, predvideva nekatere „prehodne določbe".

24 V skladu s členom 28(1) te uredbe je v drugi polovici leta 2001 za carinski kvoti A/B na voljo 1.137.159 ton. Člen 28(2) iste uredbe za isto polovico leta določa, da se „referenčna količina za vsakega tradicionalnega dobavitelja, določena v skladu s členom 4 in po uporabi člena 5(2), pomnoži s koeficientom 0,4454 v primeru tradicionalnih dobaviteljev A/B in s koeficientom 0,5992 v primeru tradicionalnih dobaviteljev C".

25 Uvodni izjavi 3 in 4 Uredbe št. 896/2001 se glasita:

„3. Člen 19 Uredbe [...] št. 404/93 določa, da se carinske kvote lahko upravljajo v skladu z metodo, ki temelji na upoštevanju tradicionalnih trgovinskih tokov (tako imenovana metoda ‚tradicionalni/novi'), in/ali drugimi metodami. Pri izvajanju nove ureditve iz druge polovice leta 2001 dalje je priporočljivo, da se odobri dostop do carinskih kvot tradicionalnim dobaviteljem, ki so v referenčnem obdobju za svoj račun kupovali sveže proizvode od proizvajalcev iz tretjih držav ali so jih pridelovali sami, kakor tudi odpremljali in raztovarjali na carinskem območju Skupnosti. Za namene te uredbe se te dejavnosti imenujejo ‚primarni uvoz'.

4. Treba bi bilo sprejeti enotno opredelitev tradicionalnih dobaviteljev za vse carinske kvote in določiti njihove referenčne količine v skladu z istimi pravili, vendar ločeno, odvisno od tega, ali so ti dobavitelji v referenčnem obdobju oskrbovali trg Skupnosti z bananami po poreklu iz AKP držav ali s tradicionalnimi bananami AKP v smislu opredelitev iz člena 16 Uredbe [...] št. 404/93, ki se je uporabljal pred spremembo, ki je bila sprejeta z Uredbo [...] št. 216/2001."

26 Uvodna izjava 5 Uredbe št. 896/2001 z naslednjimi besedami utemelji izbiro let 1994, 1995 in 1996 za „referenčno obdobje":

„Referenčno obdobje, ki se bo uporabljalo za opredelitev kategorij dobaviteljev in določitev referenčnih količin tradicionalnih dobaviteljev, bi moralo biti triletno obdobje od 1994 do 1996. To triletno obdobje od 1994 do 1996 je zadnje obdobje, za katerega ima Komisija dovolj zanesljive podatke o primarnem uvozu. Uporaba tega obdobja lahko tudi reši spor z nekaterimi trgovinskimi partnerji Skupnosti, ki traja že vrsto let. Glede na razpoložljive podatke, ki so jih uporabljali za upravljanje kvot, določenih leta 1998, tradicionalnih dobaviteljev ni treba registrirati."

27 Potem ko so pristojni nacionalni organi držav članic poslali Komisiji podatke o vsoti referenčnih količin iz zahtevkov tradicionalnih izvajalcev, ki so jih vložili na podlagi člena 4 Uredbe št. 896/2001, je Komisija sprejela Uredbo (ES) št. 1121/2001 z dne 7. junija 2001 o določitvi prilagoditvenih koeficientov, ki se uporabijo za vsako referenčno količino tradicionalnega izvajalca v okviru tarifnih kvot za uvoz banan (UL L 153, str. 12). Ker je vsota referenčnih količin znašala 1.964.154 ton za tradicionalne izvajalce A/B (glej uvodno izjavo 2 Uredbe št. 1121/2001), je Komisija

v skladu z določbami člena 1(1) Uredbe št. 1121/2001 določila, da prilagoditveni koeficient iz člena 5(2) Uredbe št. 896/2001 za vsakega tradicionalnega izvajalca A/B znaša 1,07883. Za vsakega tradicionalnega izvajalca C je določila prilagoditveni koeficient 0,97286.

28 Člen 1(2) Uredbe št. 1121/2001 določa, da se „[r]eferenčna količina za drugo polovico leta 2001 za vsakega izvajalca, določena v skladu s členom 4 Uredbe [...] št. 896/2001, [...] ob uporabi odstavka 1 prilagodi s koeficientom iz člena 28(2) Uredbe (ES) št. 896/2001".

Dejansko stanje

29 4. oktobra 2000 je Komisija poslala Svetu sporočilo o uporabi pravila „kdor prej pride, prej melje" v režimu Skupnosti za banane in o posledicah izključno tarifnega režima (COM(2000)621 konč.), v katerem zagovarja sprejetje odprtega sistema izdaje dovoljenj za uvoz banan iz tretjih držav. Za ta predlog, ki ga je Svet obravnaval 9. oktobra 2000, je sprva veljalo mnenje, da lahko predstavlja „podlago za rešitev spora zaradi banan, ki se lahko in se mora [...] hitro rešiti". Svet je pozval „pristojne organe", naj „preučijo tehnične vidike sporočila in pri tem zlasti upoštevajo pomisleke, ki so jih izrazile nekatere delegacije", ter Parlament, naj zavzame stališče o predlogu Komisije (sporočilo za javnost 12012/00 o 2294. zasedanju Sveta, str. 12 in 13).

30 Medtem ko so tehnične vidike tega sporočila preučili pristojni nacionalni organi in tudi člani upravljalnega odbora za banane, je Komisija začela pogajanja s trgovinskim predstavnikom Združenih držav Amerike, da bi se rešil spor med to državo in Evropsko skupnostjo zaradi SUT za banane.

31 7. februarja 2001, kmalu za tem, ko je Svet sprejel Uredbo št. 216/2001, je Komisija Parlamentu poslala sporočilo, z naslovom „Posebni okvir pomoči za tradicionalne dobavitelje banan iz afriških, karibskih in pacifiških držav (države AKP) (Uredba Sveta (ES) št. 856/1999) – Dvoletno poročilo Komisije 2000" (COM(2001)67 konč.). V naslovu „Sprememba režima Skupnosti po odločitvah STO" je Komisija v točki 4 navedla:

„Po poglobljenih razpravah z zainteresiranimi stranmi je Komisija novembra 1999 Svetu posredovala predlog o spremembi Uredbe št. 404/93. Predlog je vključeval uvedbo prehodnega režima treh tarifnih kvot, preden bi najkasneje leta 2006 uvedli izključno tarifni režim. Med razpravami s tretjimi osebami se je izkazalo, da je imel največ podpore režim upravljanja tarifnih kvot, v katerem se dovoljenja izdajajo na podlagi tradicionalnih trgovinskih tokov in zgodovinskega referenčnega okvira.

Po mesecih intenzivnih razprav se je izkazalo, da bi težko vzpostavili režim tarifnih kvot, v katerem bi se dovoljenja izdajala ali na podlagi rezultatov iz preteklosti ali na avkcijah, ter da so razprave o zgodovinskih referenčnih obdobjih zašle v slepo ulico. Komisija je torej v julijskem sporočilu Svetu predlagala, da bi preučila metodo upravljanja kvot po formuli ‚kdor prej pride, prej melje'. Potem ko je Svet to sprejel

in je Komisija ocenila metodo ‚kdor prej pride, prej melje', je oktobra 2000 pripravila novo sporočilo Svetu, v katerem je menila, da je ta metoda uresničljiva možnost.

[...]

To sporočilo so preučili na Svetu za splošne zadeve 9. oktobra 2000 v Luxembourgu. Svet naj bi sprejel uradno stališče, potem ko bi Evropski parlament izrazil svoje mnenje. Na zasedanju v Bruslju od 9. do 12. oktobra je skupna parlamentarna skupščina sprejela resolucijo o reformi režima Evropske skupnosti za banane."

32 11. aprila 2001 so Komisija in Združene države Amerike sklenile „memorandum o soglasju o bananah" (v nadaljevanju: memorandum o soglasju ZDA-EU).

33 Memorandum o soglasju ZDA-EU predvideva, da bo Skupnost najkasneje do 1. januarja 2006 vzpostavila izključno tarifni režim za uvoz banan. Memorandum navaja, da bo Komisija „v vmesnem obdobju" izvajala uvozni režim na podlagi „prejšnjih dovoljenj", in v zvezi s tem predvideva prehodni fazi.

34 V prvi fazi, ki velja od 1. julija 2001, mora Skupnost uvesti združeno tarifno kvoto 2.200.000 ton teže (kvota A) in avtonomno tarifno kvoto 353.000 ton teže (kvota B). Ti tarifni kvoti se vodita kot ena sama kvota, tako da je skupni obseg kvote 2.553.000 ton. Za banane, uvožene v okviru kvot A in B, se plača carino, in sicer največ 75 EUR za tono. Skupnost mora tudi določiti združeno tarifno kvoto C 850.000 ton teže. Do 83 % tarifne kvote A/B je odprte za tradicionalne izvajalce glede na „povprečno letno končno referenčno količino" (referenčna količina) za obdobje

1994–1996 za vsakega uvrščenega tradicionalnega izvajalca za kvote A/B. Uvrščeni „tradicionalni" izvajalci so „opredeljeni na podlagi dovoljenj, izdanih v skladu s členom 19(1)(a) Uredbe št. 404/93 in členom 3(1)(a) Uredbe št. 1442/93 za ‚dejavnost a kategorije A'". Poleg tega „uvoznikom ni treba predložiti novih dokazil". Preostalih 17 % tarifne kvote A/B je treba dodeliti novi kategoriji izvajalcev, ki so opredeljeni kot „netradicionalni izvajalci". Memorandum o soglasju prepoveduje uporabo dovoljenj za kvoto C za uvoz banan iz kvote A/B in obratno.

35 V drugi fazi, ki velja od leta 2002, je predvideno, da se ohranijo zlasti pravila iz prve prehodne faze, vendar se del B skupne kvote A/B poveča za 100.000 ton, tako da je na voljo skupna letna kvota 2.653.000 ton.

36 30. aprila 2001 sta Komisija in Republika Ekvador sklenili memorandum o soglasju, ki se v bistvu glasi enako kot memorandum o soglasju ZDA-EU, zato da bi končali spor v sektorju banan med to državo in Skupnostjo.

Dejansko stanje in postopek

37 Comafrica SpA in Dole Fresh Fruit Europe Ltd & Co. (v nadaljevanju: tožeči stranki) sta družbi s sedežem v Italiji oziroma Nemčiji. Sta del skupine Dole, na vrhu katere je Dole Food Company Corp. s sedežem v Kaliforniji (ZDA). Ta skupina deluje na

svetovni ravni na področju proizvodnje, predelave, distribucije ter trženja zlasti sveže zelenjave in sadja, vključno z bananami.

38 Tožeči stranki sta v Italiji in Nemčiji registrirani kot tradicionalna izvajalca A/B v skladu z določbami člena 3 Uredbe št. 896/2001.

39 6. junija 2001 je Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (zvezni organ za kmetijstvo in prehrano), pristojni nacionalni organ Zvezne republike Nemčije, obvestil tožečo stranko Dole Fresh Fruit Europe Ltd & Co. (v nadaljevanju: Dole) o njenem deležu v tarifni kvoti A/B za tradicionalne izvajalce za drugo polovico leta 2001, ki je bil določen v skladu z uredbama št. 896/2001 in 1121/2001 (v nadaljevanju: izpodbijani uredbi).

40 8. junija 2001 je Ministerio del commercio con l'estero (ministrstvo za zunanjo trgovino), pristojni nacionalni organ Italijanske republike, obvestilo Comafrica SpA (v nadaljevanju: Comafrica) o njenem deležu v omenjeni tarifni kvoti A/B za drugo polovico leta 2001, ki je bil določen v skladu z izpodbijanima uredbama.

41 Tožeči stranki sta to tožbo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložili 19. junija 2001.

42 Tožeči stranki sta 21. junija 2001 z ločeno vlogo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložili predlog za izdajo začasnih odredb za odlog izvršitve izpodbijanih uredb, če ju uredbi zadevata, ter podredno za odlog izvršitve *erga omnes*.

43 S sklepom z dne 12. septembra 2001 v zadevi Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji (T-139/01 R, Recueil, str. II-2415) je predsednik Sodišča prve stopnje zavrnil ta predlog in pridržal odločitev o stroških.

44 Z vlogo, ki jo je sodno tajništvo prejelo 5. oktobra 2001, je Kraljevina Španija podala predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. Komisija in tožeči stranki so predložile stališča o tem predlogu 18. oziroma 22. oktobra 2001.

45 Z vlogo, ki jo je sodno tajništvo prejelo 25. oktobra 2001, je Simba Spa (v nadaljevanju: Simba) podala predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom tožečih strank. Tožeči stranki in Komisija so predložile stališča o tem predlogu 9. in 23. novembra 2001.

46 Z dopisom, ki ga je sodno tajništvo prejelo 22. oktobra 2001, sta tožeči stranki podali zahtevo za zaupno obravnavanje nekaterih elementov svoje tožbe glede Kraljevine Španije. Z dopisom, ki ga je sodno tajništvo prejelo 9. novembra 2001, sta podali enako zahtevo glede Simbe.

47 S sklepom petega senata z dne 27. februarja 2002 v zadevi Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji (T-139/01, Recueil, str. II-799) je Sodišče prve stopnje dovolilo Kraljevini Španiji intervencijo v podporo predlogom Komisije. Tudi Simba je dovolila intervencijo v podporo predlogom tožečih strank. Ker je Simba vložila predlog za intervencijo po izteku roka iz člena 116(6) Poslovnika, ji je Sodišče dovolilo le, da na podlagi poročila za obravnavo, ki ji bo sporočeno, predstavi svoje stališče v ustnem postopku. Nazadnje je Sodišče prve stopnje ugodilo zahtevi za zaupno obravnavanje glede Kraljevine Španije.

48 Kraljevina Španija je 21. marca 2002 predložila intervencijsko vlogo, o kateri so tožeči stranki in Komisija predložile stališča 5. junija 2002.

49 Na podlagi poročila sodnika poročevalca se je Sodišče prve stopnje (peti senat) odločilo začeti ustni postopek in je v okviru ukrepov procesnega vodstva pozvalo glavne stranke, naj pisno odgovorijo na določena vprašanja, kar so storile v predpisanih rokih.

50 Stranke so na obravnavi 18. novembra 2003 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja Sodišča prve stopnje.

Predlogi strank

51 Tožeči stranki predlagata Sodišču prve stopnje, naj:

— tožbo razglasi za dopustno;

— izpodbijani uredbi razglasi za nični, če ju uredbi zadevata, ter, podredno, uredbi razglasi za nični *erga omnes*;

— Komisiji naloži, naj jima povrne škodo, ki jima je nastala zaradi sprejetja izpodbijanih uredb;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

52 Komisija predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

— predloge za razglasitev ničnosti zavrže kot nedopustne in jih, podredno, zavrne kot neutemeljene;

— predloge za odškodnino zavrne kot neutemeljene;

— tožečima strankama naloži plačilo stroškov.

53 Kraljevina Španija predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

— predloge za razglasitev ničnosti zavrže kot nedopustne in jih, podredno, zavrne kot neutemeljene;

— predloge za odškodnino zavrne kot neutemeljene;

— tožečima strankama naloži plačilo stroškov.

54 Simba predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

— izpodbijani uredbi razglasi za nični;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

Dopustnost predlogov za razglasitev ničnosti

Trditve strank

Uredba št. 896/2001

55 Najprej tožeči stranki trdita, da ju Uredba št. 896/2001 zadeva posamično.

56 Prvič, tožeči stranki navajata, da je treba to uredbo razumeti kot skupek posamičnih odločb.

57 V zvezi s tem ugotavljata, da skupina izvajalcev iz člena 4(1) Uredbe št. 896/2001, v katero sodita tožeči stranki, predstavlja „stalen in zaprt krog". Dejansko naj bi ta določba zadevala le tradicionalne izvajalce, ki imajo referenčne količine za dejavnost a iz kategorije A za obdobje 1994–1996 in „se upoštevajo za leto 1998".

58 Tožeči stranki trdita, da je Komisija, ko je sprejela Uredbo št. 896/2001, vedela, koliko izvajalcev je v skupini in kdo so ter njihove posamezne referenčne količine za leta od 1994 do 1996, saj so se registrirali leta 1998. Po njunem mnenju je Komisija torej vedela, „kateri izvajalci bodo imeli pravico do uvoznega dovoljenja in kakšne količine jim bodo dodeljene". Tožeči stranki trdita, da je bila s to uredbo neposredno določena dokončna referenčna količina za vsakega od omenjenih izvajalcev, ker Uredba v členu 4(1) določa, da ta količina ustreza referenčni količini, ki izhaja iz primarnega uvoza v letih od 1994 do 1996 in se je upoštevala za leto 1998, ter da ne Komisija ne pristojni organi držav članic ne smejo spremeniti ali popraviti teh podatkov. Tožeči stranki se sklicujeta na iste elemente, ko trdita, da so izvajalci, ko je bila sprejeta Uredba št. 896/2001, vedeli, kakšna bo dokončna referenčna količina, ki jim bo dodeljena.

59 Po mnenju tožečih strank dejstvo, da se pozneje lahko uporabi prilagoditveni koeficient, ni pomembno, kajti „to v ničemer ne vpliva na temeljno načelo, [po katerem] je bila vsaka posamezna referenčna količina določena leta 1998". Komisija se prav tako ne more sklicevati na dejstvo, da ni mogla predvideti, kateri izvajalci bodo vložili pisni zahtevek. V zvezi s tem naj bi zamenjevala individualno naravo pravic, dodeljenih z Uredbo št. 896/2001, in izbiro imetnika teh pravic, da jih uveljavi ali ne uveljavi.

60 Nazadnje tožeči stranki ocenjujeta, da se Komisija ne more opirati na sodbo Sodišča z dne 21. januarja 1999 v zadevi Francija proti Comafrica in drugi (C-73/97 P, Recueil, str. I-185), kajti zadeva, v kateri je bila izrečena ta sodba, ni izpodbijala izvedbene uredbe Komisije, kakršna je Uredba št. 896/2001, temveč uredbo o določitvi enotnega koeficienta znižanja za leto 1994. Tožeči stranki dodajata, da v nasprotju s položajem v tej zadevi Uredba št. 896/2001 Komisiji ali pristojnim nacionalnim organom nikakor ne omogoča naknadnega spreminjanja individualnih referenčnih količin za izvajalce.

61 Drugič, tožeči stranki trdita, da Uredba št. 896/2001 vsebuje posebne določbe, ki jasno kažejo, da ni napisana abstraktno in da se je izrecno upoštevalo „vsakega tradicionalnega izvajalca, ki je izrecno opredeljen".

62 Tretjič, tožeči stranki navajata, da sta omenjeni kot dva od „štirih izbranih [ameriških] izvajalcev" v dokumentu, ki ga je Komisija predstavila v okviru pogajanj, ki so se zaključila s sklenitvijo memoranduma o soglasju ZDA-EU, in ki je v Prilogi 7 k tožbi, to je dokument, ki „določa skupne referenčne količine štirih izvajalcev v Uredbi". Tožeči stranki trdita, da je bil ta memorandum z Uredbo št. 896/2001 „prenesen v pravo Skupnosti" in da je namen teh dveh besedil zajamčiti „štirim izbranim ameriškim proizvajalcem", da lahko še naprej preskrbujejo Skupnost z določeno količino banan, tako da se jim zagotovi dodelitev določenega števila uvoznih dovoljenj. Namen trgovinskega predstavnika Združenih držav Amerike pri pogajanjih o rešitvi spora glede SUT za banane je bil „zaščititi" te štiri proizvajalce. Tožeči stranki poudarjata dejstvo, da memorandum o soglasju ZDA-EU pomeni rešitev, o kateri so se pogajale Združene države Amerike in Skupnost.

63 Četrtič, tožeči stranki trdita, da se razlikujeta od drugih oseb, ki jih lahko zadeva Uredba št. 896/2001. To podpirata s trditvami, da:

— sta tradicionalna in ne netradicionalna izvajalca;

— sodita v „majhno skupino" tradicionalnih izvajalcev, ki imajo referenčne količine v dejavnosti a iz kategorije A v letu 1998, v nasprotju z izvajalci, ki imajo referenčne količine v dejavnostih b in c iz kategorije A v letu 1998;

— je Uredba št. 896/2001 izrecno zasnovana, da bi s področja uporabe izključila izvajalce, ki so imeli referenčne količine v dejavnosti b ali c iz kategorije A v letu 1998, ter da bi „omejila število upravičenih izvajalcev na majhno skupino izvajalcev dejavnosti a iz kategorije A".

64 Dalje tožeči stranki menita, da ju Uredba št. 896/2001 neposredno zadeva, ker za določitev njunih pravic ni potreben noben vmesni akt katerega koli organa.

65 V zvezi s tem poudarjata, da je med to uredbo in spornimi uredbami, v zvezi s katerimi sta bili izrečeni zgoraj navedena sodba Francija proti Comafrica in drugi ter sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. julija 2001 v združenih zadevah Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji (T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 in T-225/99, Recueil, str. II-1975), bistvena razlika, ker so vse te uredbe vsebovale določbe, ki so omogočale preverjanje, ali zahtevki za referenčne količine, ki so jih vložili izvajalci, vsebujejo napake, in če je bilo smiselno, tudi njihovo popravljanje. Tožeči stranki razlagata, da je bilo te podatke mogoče popraviti v kateri koli fazi postopka pred določitvijo prilagoditvenega koeficienta in da na dan objave teh uredb prosilci za uvozna dovoljenja niso bili prepričani, da se zahtevane referenčne količine naknadno ne bodo spremenile. Tožeči stranki nasprotno trdita, da je, ko je bila sprejeta in/ali objavljena Uredba št. 896/2001, vsak prosilec vedel, do kakšne referenčne količine je upravičen, ne da bi jo Komisija ali pristojni nacionalni organi lahko spremenili, „tudi če bi sumili, vedeli ali morali vedeti, da podatki niso pravilni".

66 Tožeči stranki dodajata, da se ta zadeva razlikuje tudi od zadeve, v kateri je bila izrečena sodba Sodišča z dne 6. novembra 1990 v zadevi Weddel proti Komisiji (C-354/87, Recueil, str. I-3847). Tožeči stranki pojasnjujeta, da so v tej dokončno referenčno količino določile države članice, medtem ko je v pričujočem primeru

količina že določena z Uredbo št. 896/2001, le če bi se vsota zaprošenih referenčnih količin razlikovala od skupne kvote, ki je na voljo, se uporabi prilagoditveni koeficient.

67 Najprej Komisija in Kraljevina Španija nasprotujeta trditvi, da Uredba št. 896/2001 posamično zadeva tožeči stranki.

68 Prvič, Komisija in Kraljevina Španija poudarjata, da je ta uredba splošni zakonodajni akt, ki ga ni mogoče razumeti kot skupek posamičnih odločb. Dejansko naj bi predpisoval splošna pravila za vse izvajalce, ki bi radi dobili referenčno količino za uvoz banan za leto 2001. Poleg tega naj bi se uporabljal v objektivno opredeljenih okoliščinah in vključeval pravne učinke za abstraktno opredeljene kategorije oseb.

69 Komisija se ne strinja s trditvijo tožečih strank, da se Uredba št. 896/2001 uporablja za „stalen in zaprt krog" izvajalcev, katerih identiteto in značilnosti naj bi poznala. Opozarja tudi, da je ustaljena sodna praksa, da možnost, da se bolj ali manj natančno opredeli število ter celo identiteta pravnih oseb, za katere se uporablja v določenem trenutku akt, ne postavlja pod vprašaj splošne uporabnosti in zato zakonodajne narave akta, če gre za nesporno uporabo v skladu s pravno ali z dejansko objektivno okoliščino, opredeljeno z aktom v povezavi z njegovim ciljem (zgoraj navedena sodba Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji, točka 100). Vendar naj bi se Uredba št. 896/2001 uporabljala za tožeči stranki in tudi za vse tradicionalne izvajalce, „ker so zaprosili za referenčno količino in da bi se zagotovilo, da se tarifna kvota ne preseže".

70 Komisija dodaja, da ni vedela, ko je sprejela Uredbo št. 896/2001, in tudi ni mogla natančno vedeti, katera kategorija izvajalcev bo zaprosila za neko referenčno količino za režim iz leta 2001. V zvezi s tem opozarja, da so nekateri izvajalci, ki so zaprosili za referenčno količino za leto 1998, v tem času opustili svojo dejavnost ali so se združili z drugimi izvajalci, in da nikakor ni mogla poznati identitete njihovih naslednikov. Prav tako bi se nekateri izvajalci lahko odločili, da se bodo registrirali kot netradicionalni namesto kot tradicionalni izvajalci za tarifno kvoto A/B. Komisija tudi navaja, da člen 4 Uredbe št. 896/2001 ne pomeni, da se vsakemu izvajalcu, ki je pridobil referenčno količino za leto 1998, avtomatično dodeli referenčna količina, kajti izvajalci so morali do 11. maja 2001 zanjo vložiti pisni zahtevek. Komisija trdi, da ni mogla predvideti, kakšen učinek bo imela Uredba št. 896/2001 na različne izvajalce, ker je bila referenčna količina, ki se jim dodeli, odvisna od celote zahtevkov. Tako opozarja, da je vsota referenčnih količin, za katere so tradicionalni izvajalci A/B vložili zahtevke, znašala 1.964.000 ton in da bi, če bi zahtevke vložili vsi tradicionalni izvajalci A/B, ki so bili do tega upravičeni, vsota znašala 1.971.000 ton.

71 Drugič, Komisija trdi, da tožeči stranki ne navajata, katere posebne določbe Uredbe št. 896/2001 jasno kažejo, da Uredba ni napisana abstraktno. Na vsak način, naj ta uredba ne bi vsebovala nobene določbe, ki bi izrecno ali implicitno identificirala tožeči stranki ali katerega koli drugega specifičnega izvajalca oziroma bi iz nje izhajalo, da sta tožeči stranki deležni drugačne obravnave kot kateri koli drugi tradicionalni izvajalec.

72 Tretjič, Komisija se ne strinja s trditvijo, da je bil namen pogajanj o memorandumu o soglasju ZDA-EU zaščititi „štiri izbrane [ameriške] izvajalce," vključno s tožečima strankama. Komisija priznava, da je bil režim iz leta 2001 delno sprejet kot izraz „dogovora" z Združenimi državami Amerike, vendar poudarja, da je očitno, da je predvsem nameravala izvrševati določbe Uredbe št. 404/93 in nazadnje člena 33 ES. Komisija navaja, da ne more potrditi, da je bil namen trgovinskega predstavnika Združenih držav Amerike pri pogajanjih za rešitev spora zaradi SUT za banane doseči določen rezultat v korist tožečih strank. Na vsak način stališče tretje države

v okviru pogajanj naj ne bi bilo pomembno za vprašanje, ali neka uredba posamično zadeva nekega tožnika. Sicer pa poudarja, da so bila pogajanja med Skupnostjo in Združenimi državami Amerike „politična pogajanja v okviru mednarodnega javnega prava" in da tožeči stranki v ta pogajanja sploh nista bili vpleteni.

73 Četrtič, Komisija in Kraljevina Španija trdita, da tožeči stranki z drugimi dokazi ne dokazujeta, da jima Uredba št. 896/2001 povzroča škodo zaradi njunih posebnih lastnosti ali njunega značilnega dejanskega stanja v primerjavi z drugimi osebami.

74 Petič, Komisija opozarja, da se v nasprotju s tem, kar dajeta razumeti tožeči stranki, nikakor ne opira na zgoraj navedeno sodbo Francija proti Comafrica in drugi, da bi utemeljila trditev, da Uredba št. 896/2001 posamično ne zadeva tožečih strank.

75 Nato Komisija trdi, da Uredba št. 896/2001 tožečih strank ne zadeva neposredno, ker se njun pravni položaj v zvezi z referenčno količino lahko opredeli šele potem, ko so vsi zahtevki za določitev referenčne količine iz člena 4(1) Uredbe št. 896/2001 zbrani in obravnavani ter ko je določen prilagoditveni koeficient.

Uredba št. 1121/2001

76 Tožeči stranki trdita, da ju Uredba št. 1121/2001 zadeva neposredno in posamično. Ocenjujeta, da izpolnjujeta merila dopustnosti, ki jih je Sodišče opredelilo v zgoraj navedenih sodbah Weddel proti Komisiji ter Francija proti Comafrica in drugi.

77 V zvezi s tem pojasnjujeta, da:

— je prilagoditveni koeficient iz te uredbe določen na podlagi dveh elementov, to sta celotna referenčna količina in skupna kvota, ki je na voljo;

— je celotna referenčna količina vsota posameznih referenčnih količin vsakega tradicionalnega izvajalca;

— je Komisija, preden je določila prilagoditveni koeficient, poznala te posamezne referenčne količine;

— je z objavo prilagoditvenega koeficienta vsak izvajalec lahko vedel, kakšna sta njegova dokončna referenčna količina in obseg pravic za uvozna dovoljenja, ker je, preden je bil določen koeficient, vedel, kakšna je njegova referenčna količina za leto 1998 in da te količine ni mogoče spremeniti.

78 Tožeči stranki potrjujeta, da režim iz leta 2001, drugače kot režima iz let 1993 in 1999, ne predvideva ureditve za preverjanje ali popravljanje posredovanih podatkov. Dodajata, da „se je prilagoditveni koeficient lahko uporabljal samo za izvajalce, ki so vložili zahtevek za uvozna dovoljenja na podlagi referenčnih količin". Po njunem mnenju gre za „popolnoma zaprto skupino", „kakršen koli koeficient pa se uporablja za znane izvajalce in znane referenčne količine".

79 Komisija in Kraljevina Španija menita, da je treba ničnostno tožbo v delu zoper Uredbo št. 1121/2001 razglasiti za nedopustno glede na zgoraj navedeni sodbi Francija proti Comafrica in drugi ter Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji.

80 Komisija priznava, da sta sporna režima iz let 1993 in 1999 v zadevah, v katerih sta bili izrečeni ti sodbi, drugačna kot režim iz leta 2001. Vendar ocenjuje, da sklepanje, ki je sodišče Skupnosti navedlo k temu, da je pritožbi zoper omenjeni sodbi razglasilo za nedopustni, velja tudi za ta primer. V zvezi s tem opozarja, da „so postopek določanja koeficienta ter tudi njegovi učinki na izvajalce v režimu iz leta 2001 in v prejšnjih režimih v glavnem enaki". Komisija navaja, da se prilagoditveni koeficient v vseh režimih izračuna tako, da se vsota kvote, ki je na voljo, deli z vsoto referenčnih količin iz veljavnih zahtevkov, ter da ga pristojni organi držav članic uporabijo za referenčno količino za vsakega izvajalca, kot so jo izračunali. Ti organi potem obvestijo vsakega izvajalca o tako ugotovljeni referenčni količini.

81 Komisija ob sklicevanju na točko 106 zgoraj navedene sodbe Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji trdi, da namen in pravni učinek sprejetja prilagoditvenega koeficienta ni bil odločati o tem, kako se v nadaljevanju obravnavajo individualni zahtevki izvajalcev pri pristojnih nacionalnih organih, temveč posledica objektivnega dejanskega stanja, povezanega s presežkom celotne referenčne količine Skupnosti glede na obseg tarifne kvote. Komisija navaja, da če je Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Weddel proti Komisiji priznalo, da je bila sporna uredba skupek posamičnih odločb, je to zato, ker je Komisija v nasprotju s tem primerom s sprejetjem Uredbe dejansko odločila o tem, kakšno bo nadaljnje obravnavanje posameznih zahtevkov izvajalcev.

82 Komisija dodaja, da je Sodišče v sklepu z dne 28. junija 2001 v zadevi Eridania in drugi proti Svetu (C-351/99 P, Recueil, str. I-5007, točke od 53 do 55) potrdilo, da se

zgoraj navedena sodba Weddel proti Komisiji nanaša samo na določene posebne položaje, v katerih so bile dodeljene individualne pravice. Po mnenju Komisije pa v tem primeru dodelitev referenčnih količin tožečima strankama ni dodelila pravice do uvoza banan, temveč je samo omejila količino banan, ki jih lahko uvozita v okviru tarifnih kvot. Komisija opozarja, da je za pretvorbo spremenjene referenčne količine v uvozna dovoljenja in za možnost uporabe dovoljenj treba vložiti zahtevek za uvozna dovoljenja.

83 Poleg tega Komisija tudi opozarja, da v trenutku, v katerem je določila zadevni prilagoditveni koeficient, ni imela podatkov o posameznih referenčnih količinah, za katere so različni izvajalci dejansko zaprosili leta 2001, kajti države članice so morale sporočiti samo vsote teh količin. Komisija trdi, da ni mogla natančno vedeti, kakšen učinek bo imela določitev prilagoditvenega koeficienta na položaj različnih izvajalcev.

84 Nazadnje Komisija trdi, da bi morala, če bi se izkazalo, da podatki, iz katerih izhajajo referenčne količine za leto 2001, niso pravilni, čeprav so bila pred tem opravljena temeljita preverjanja, Komisija ali države članice vnesti potrebne popravke. Iz tega sklepa, da „čeprav je verjetnost, da bi se ‚začasna' referenčna količina nekega izvajalca zelo spremenila, manjša kot v preteklih letih, še vedno velja, da enostavna uporaba prilagoditvenega koeficienta za zaprošeno referenčno količino izvajalcu vseeno ne omogoča, da bi z gotovostjo izračunal svojo dokončno referenčno količino za leto 2001".

Presoja Sodišča prve stopnje

85 V skladu s členom 230, četrti odstavek, ES lahko fizične ali pravne osebe sprožijo postopke zoper nanje naslovljene odločbe ali zoper odločbe, ki jih neposredno in posamično zadevajo, čeprav so v obliki uredbe ali odločbe naslovljene na drugo osebo.

Narava izpodbijanih uredb

86 Tožeči stranki izpodbijata zakonodajno naravo uredb in trdita, da ju je treba razumeti kot skupek posamičnih odločb.

87 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso merila za razlikovanje uredbe od odločbe iskati v njeni splošni uporabnosti in ne v zadevnem aktu (sklepa Sodišča z dne 23. novembra 1995 v zadevi Asocarne proti Svetu, C-10/95 P, Recueil, str. I-4149, točka 28, in z dne 24. aprila 1996 v zadevi CNPAAP proti Svetu, C-87/95 P, Recueil, str. I-2003, točka 33). Akt se splošno uporablja, če se uporablja v objektivno opredeljenih okoliščinah ter če ima pravne učinke za splošno in abstraktno predvidene kategorije oseb (glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 10. julija 1996 v zadevi Weber proti Komisiji, T-482/93, Recueil, str. II-609, točka 55 in navedena sodna praksa).

88 V tem primeru najprej ni mogoče ugovarjati temu, da je Uredba št. 896/2001 splošni zakonodajni akt (sklepa Sodišča prve stopnje z dne 25. septembra 2002 v zadevi Di Lenardo proti Komisiji, T-178/01, neobjavljen v Recueil, točka 47, in v zadevi Dilexport proti Komisiji, T-179/01, neobjavljen v Recueil, točka 47). Dejansko so pravila v uredbi splošna, uporabljajo se v objektivno opredeljenih okoliščinah ter imajo pravne učinke za splošno in abstraktno predvidene kategorije oseb.

89 Tako je treba opozoriti, da je v skladu s členom 1 namen te uredbe določiti „podrobna pravila za uporabo režima za uvoz banan v skladu s carinskimi kvotami, iz člena 18(1) Uredbe [št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 216/2001], kot tudi izven teh kvot“. Komisija jo je sprejela na podlagi člena 20 Uredbe št.

404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 216/2001, kajti ta člen pooblašča Komisijo, da sprejme določbe za izvajanje Naslova IV te uredbe in zlasti pravila za upravljanje tarifnih kvot, navedenih v členu 18.

90 V členu 2 Uredbe št. 896/2001 je 83 % tarifnih kvot odprtih za tradicionalne izvajalce in 17 % za netradicionalne. Ti kategoriji izvajalcev sta opredeljeni na podlagi povsem objektivnih meril, ki so opredeljena v členih 3 in 6 te uredbe ter nikakor niso podrejena ocenam, povezanim s posebnim položajem vsakega izvajalca (v tem smislu glej zgoraj navedena sklepa Di Lenardo proti Komisiji, točka 46, in Dilexport proti Komisiji, točka 46). Enako velja za opredelitev pojmov „tradicionalni izvajalec A/B" in „tradicionalni izvajalec C" iz člena 3 Uredbe št. 896/2001, ki v prvem primeru upošteva minimalno količino primarno uvoženih banan iz tretjih držav in/ali netradicionalnih banan AKP ter v drugem tradicionalnih banan AKP v skladu z opredelitvami iz člena 16 Uredbe št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1637/98.

91 Uredba št. 896/2001 določa pravila za dostop različnih kategorij izvajalcev do tarifnih kvot glede na splošne in abstraktne podatke, ne da bi kakor koli upoštevala položaj posameznih izvajalcev, kot sta tožeči stranki. V bistvu s splošnimi in z abstraktnimi besedami opredeljuje način določanja referenčne količine za tradicionalne izvajalce in letne dodelitve za netradicionalne izvajalce, postopek registracije zanje ter pravila za izdajanje uvoznih dovoljenj.

92 Nazadnje Uredba št. 896/2001 prav tako s splošnimi in z abstraktnimi besedami določa podrobna pravila za uvoz banan zunaj tarifnih kvot.

93 Trditev tožečih strank, da Uredba vsebuje posebne določbe, ki kažejo, da ni bila napisana abstraktno in da se je izrecno upoštevalo „vsakega tradicionalnega izvajalca, ki je izrecno opredeljen", torej ni utemeljena. Poleg tega je treba ugotoviti, da tožeči stranki nikjer ne opredelita, katere so te posebne določbe, na katere se sklicujeta.

94 Če domnevamo, da se tožeči stranki v zvezi s tem sklicujeta na člen 4(1) Uredbe št. 896/2001, je treba ugotoviti, da se ta člen razume kot splošni ukrep. Ta določba s splošnimi in z abstraktnimi besedami opredeljuje način določanja referenčne količine za tradicionalne dobavitelje A/B, tako da predpiše, da mora zadevna oseba vložiti pisni zahtevek najpozneje do 11. maja 2001 ter da se ta količina izračuna na podlagi „povprečja primarnega uvoza banan iz tretjih držav in/ali netradicionalnih banan AKP v letih 1994, 1995 in 1996, ki se je upoštevalo za leto 1998 za upravljanje carinske kvote za uvoz banan iz tretjih držav in netradicionalnih banan AKP, v skladu z določbami člena 19(2) Uredbe [št. 404/93], ki so se v letu 1998 uporabljale za kategorijo dobaviteljev iz točke a navedenega člena". Ta merila se brez razlik uporabljajo za vse tradicionalne izvajalce A/B, ki so v členu 3 Uredbe št. 896/2001 opredeljeni s splošnimi in z abstraktnimi besedami, na podlagi povsem objektivnih podatkov (glej zgoraj navedeno točko 90). Nedvomno gre torej za ukrep, ki se uporablja v objektivno opredeljeni okoliščini ter ima pravne učinke za splošno in abstraktno predvidene kategorije oseb. Ukrep ne zadeva samo tožečih strank, temveč tudi vse druge gospodarske subjekte v podobnem položaju.

95 Te ugotovitve ne more izpodbijati trditev tožečih strank, da je Komisija, ko je sprejela Uredbo št. 896/2001, vedela, kdo so izvajalci iz člena 4(1) in koliko jih je. Najprej, ta trditev ni utemeljena. Ko je bila ta uredba sprejeta, Komisija namreč ni vedela in ni mogla z gotovostjo vedeti, kateri izvajalci bodo do 11. maja 2001 vložili zahtevek za določitev referenčne količine. Zlasti ni mogla predvidevati, da bodo vsi tradicionalni izvajalci A/B, ki so imeli referenčno količino v dejavnosti a iz kategorije A v letu 1998, zaprosili za določitev referenčne količine v režimu iz leta 2001. Poleg tega, kot upravičeno ugotavlja Komisija, ni mogoče izključiti, da nekateri izvajalci, ki so dobili referenčno količino za leto 1998, niso kasneje opustili svoje dejavnosti ali se

združili z drugimi izvajalci. Zato ta trditev tožečih strank ni bistvena. Namreč, tudi če bi se izkazalo, da je bilo ob sprejetju Uredbe št. 896/2001 mogoče opredeliti osebe, na katere se nanaša člen 4(1) te uredbe, to vseeno ne bi ovrglo njene zakonodajne uporabnosti, kajti kot je bilo navedeno zgoraj v točki 94, se ta določba nanaša na objektivne dejanske ali pravne položaje (v tem smislu glej zgoraj navedeni Sklep CNPAAP proti Svetu, točka 35, ter sklep Sodišča prve stopnje z dne 15. decembra 2000 v zadevi Galileo in Galileo International proti Svetu, T-113/99, Recueil, str. II-4141, točka 47, potrjen s sklepom Sodišča z dne 25. aprila 2002 v zadevi Galileo in Galileo International proti Svetu, C-96/01 P, Recueil, str. I-4025).

96 Prav tako ni utemeljena trditev tožečih strank, da je bila s členom 4(1) Uredbe št. 896/2001 neposredno določena dokončna referenčna količina za vsakega tradicionalnega izvajalca A/B ter da so izvajalci in Komisija, takoj ko je bila Uredba sprejeta, vedeli, kakšna je ta referenčna količina. Na tej stopnji je bila referenčna količina iz te določbe samo začasna v tem smislu, da če bi prišlo do razlike med vsoto referenčnih količin, za katere so zaprosili tradicionalni izvajalci A/B, in količinami, ki so na voljo v tarifnih kvotah, bi se za omenjeno količino uporabil prilagoditveni koeficient, ki ga določi Komisija (glej člen 5(2) Uredbe št. 896/2001). Ko je bila sprejeta Uredba št. 896/2001 ne Komisija, ne tradicionalni izvajalci A/B niso mogli predvideti, da bo prišlo do razlike, ne *a fortiori* kakšna bo, ker so ti izvajalci, kot je bilo ugotovljeno zgoraj v točki 95, lahko predložili vloge za določitev referenčne količine do 11. maja 2001 in ni bilo mogoče domnevati, da bodo vsi uveljavili to pravico. V tem primeru, kot je Komisija že opozorila in čemur tožeči stranki nista nasprotovali, je bila vsota referenčnih količin, za katere so v tem roku zaprosili tradicionalni izvajalci A/B, nižja od vsote, ki bi jo dobili, če bi zahtevke predložili vsi tradicionalni izvajalci A/B, ki so bili do tega upravičeni.

97 Nato v zvezi z Uredbo št. 1121/2001 tožeči stranki ugovarjata njeni zakonodajni naravi, pri čemer se v bistvu opirata na načela, ki izhajajo iz zgoraj navedenih sodb Sodišča Weddel proti Komisiji ter Francija proti Comafrica in drugi.

98 Prvič, tožeči stranki vztrajata, da se ta uredba uporablja samo za zaprt in omejen krog pravnih oseb, ki vključuje tudi tožeči stranki.

99 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se Uredba št. 1121/2001 dejansko uporablja samo za izvajalce, ki so pred tem in najpozneje 11. maja 2001 pri pristojnih nacionalnih organih vložili pisni zahtevek, ker zahtevkov po tem datumu ni bilo mogoče upoštevati. Poleg tega se Uredba št. 1121/2001 uporablja samo za izvajalce, ki izpolnjujejo določeno število vsebinskih in procesnih pogojev.

100 Vendar v skladu z ustaljeno sodno prakso dejstvo, da se lahko bolj ali manj natančno določi število ali celo identiteta pravnih oseb, za katere se v določenem trenutku uporablja akt, ne izpodbija splošne uporabnosti tega akta, če gre za uporabo v skladu s pravno ali z dejansko objektivno okoliščino, opredeljeno z aktom, v povezavi z njegovim ciljem (sodba Sodišča z dne 15. februarja 1996 v zadevi Buralux in drugi proti Svetu, C-209/94 P, Recueil, str. I-615, točka 24, in sklep Sodišča prve stopnje z dne 29. junija 1995 v zadevi Cantina cooperativa fra produttori vitivinicoli di Torre di Mosto in drugi proti Komisiji, T-183/94, Recueil, str. II-1941, točka 48).

101 In ravno tak je zadevni primer. Namreč, namen Uredbe št. 1121/2001 je zagotoviti pravilno izvajanje režima za upravljanje tarifnih kvot iz Uredbe št. 896/2001, ki temelji na razdelitvi tarifnih kvot na dve kategoriji izvajalcev, to so tradicionalni in netradicionalni izvajalci, ter na ločenem upravljanju tarifnih kvot A in B na eni strani ter tarifne kvote C na drugi strani. Namen Uredbe št. 1121/2001 je celovita prilagoditev referenčnih količin, za katere so zaprosili tradicionalni izvajalci A/B in

tradicionalni izvajalci, glede na razpoložljive količine tarifnih kvot A/B in C. Tako člen 1(1) določa, da se za individualne referenčne količine tradicionalnih izvajalcev A/B uporabi prilagoditveni koeficient 1,07883, ker se je izkazalo, da je vsota referenčnih količin, za katere so zaprosili v skladu s členom 4(1) Uredbe št. 896/2001, nižja od količin, ki so na voljo v tarifnih kvotah.

102 Drugič, tožeči stranki poudarjata razlike, ki obstajajo med režimoma iz let 1993 in 1999 na eni strani in režimom iz leta 2001 na drugi strani. Natančneje trdita, da režim iz leta 2001 v nasprotju z drugima režimoma nikakor ne omogoča, da bi Komisija ali pristojni nacionalni organi lahko preverili, ali če je potrebno, popravili referenčne količine, za katere so zaprosili posamezni izvajalci.

103 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se režima iz let 1993 in 1999 res razlikujeta od režima iz leta 2001, in sicer po tem, kako se določi referenčna količina za izvajalce kategorije A (v režimu iz leta 1993) ali tradicionalne izvajalce (v režimih iz let 1999 in 2001). Kot je razloženo zgoraj v točki 103 navedene sodbe Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji, so v režimih iz let 1993 in 1999 Komisija in pristojni nacionalni organi aktivno preverjali, in če je bilo treba, popravili individualne referenčne količine izvajalcev, da bi izločili primere dvojnega štetja. Nasprotno pa so v režimu iz leta 2001 referenčne količine tradicionalnih izvajalcev A/B določene na podlagi preteklih podatkov o primarnem uvozu, ki so bili preverjeni, in če je bilo treba, popravljeni v prejšnjih režimih. Zato ne člen 4(1) Uredbe št. 896/2001 ne nobena druga določba te uredbe izrecno ne predvidevata možnosti, da bi Komisija ali pristojni nacionalni organi dodatno preverjali in popravljali te podatke. Seveda izvajalec ne bi mogel zakonito utemeljiti zahtevka za določitev referenčne količine na očitno napačnih ali goljufivih podatkih. Če bi se dokazala taka napaka ali goljufija, bi morala Komisija ali pristojni nacionalni organi, celo brez izrecne določbe v Uredbi št. 896/2001, popraviti podatke. V tem primeru

se je vseeno izkazalo, da v praksi ni bilo nobenega novega popravljanja podatkov za tradicionalne izvajalce A/B. Edini primer, ki ga je lahko Komisija v zvezi s tem navedla v odgovoru na pisno vprašanje Sodišča prve stopnje, ni prepričljiv, ker gre za primer, v katerem se je odločila, da bo popravila vsoto, ki so ji jo sporočili francoski organi v skladu s členom 5(1) Uredbe št. 896/2001, ne zato, ker bi odkrila, da je izvajalec goljufal ali pretiraval pri podatkih ali da gre za dvojno štetje, temveč ker je odkrila, da so ti organi napačno razumeli člen 4(1) te uredbe.

104 Vendar iz zgoraj navedenih razlik med režimoma iz let 1993 in 1999 ter režimom iz leta 2001 ni mogoče sklepati, da je treba Uredbo št. 1121/2001 razumeti kot skupek posamičnih odločb, ki bi zadevale vsakega tradicionalnega izvajalca A/B, vključno s tožečima strankama.

105 Kot je bilo navedeno zgoraj v točki 101, je bila Uredba št. 1121/2001 v resnici sprejeta ne glede na poseben položaj tradicionalnih izvajalcev A/B, temveč glede na dejansko objektivno okoliščino, in sicer da je bila vsota skupnih referenčnih količin, ki so jih države članice sporočile Komisiji v skladu s členom 5(1) Uredbe št. 896/2001, nižja od količin, ki so bile na voljo v tarifnih kvotah. Z drugimi besedami, prilagoditveni koeficient 1,07883, določen z Uredbo št. 1121/2001, je rezultat preprostega matematičnega izračuna, ne pa posledica presoje posebnega položaja vsakega tradicionalnega izvajalca A/B. Koeficient enako prizadeva vse tradicionalne izvajalce A/B, ki so vložili zahtevek za določitev referenčne količine pred 11. majem 2001. Torej cilj in pravni učinek sprejetja Uredbe št. 1121/2001 nista, da se odloči, kako naj pristojni nacionalni organi v nadaljevanju obravnavajo individualne zahtevke izvajalcev (v tem smislu glej zgoraj navedeno sodbo Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji, točka 106).

106 Iz navedenega sledi, da sta izpodbijani uredbi po naravi splošni zakonodajni uredbi.

Procesno upravičenje tožečih strank

107 Treba je opozoriti, da lahko splošni akt, kot je uredba, v določenih okoliščinah posamično prizadeva določene fizične ali pravne osebe, za katere ima naravo odločbe (glej zlasti sodbe Sodišča z dne 16. maja 1991 v zadevi Extramet Industrie proti Svetu, C-358/89, Recueil, str. I-2501, točka 13; z dne 18. maja 1994 v zadevi Codorniu proti Svetu, C-309/89, Recueil, str. I-1853, točka 19, in z dne 25. julija 2002 v zadevi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, C-50/00 P, Recueil, str. I-6677, točka 36). To se zgodi, če zadevni akt velja za fizično ali pravno osebo zaradi njenih posebnih lastnosti ali zaradi dejanske okoliščine, po kateri se loči glede na druge osebe, in jo zato individualizira, podobno kot se individualizira naslovnik neke odločbe (glej zlasti sodbe Sodišča z dne 15. julija 1963 v zadevi Plaumann proti Komisiji, 25/62, Recueil, str. 197 in 223; z dne 22. novembra 2001 v zadevi Nederlandse Antillen proti Svetu, C-452/98, Recueil, str. I-8973, točka 60, in z dne 25. julija 2002 v zadevi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, C-50/00 P, Recueil, str. I-6677, točka 36).

108 V tem primeru je bilo najprej v zvezi z Uredbo št. 896/2001 v zgoraj navedenih točkah od 88 do 92 ter 94 ugotovljeno, da so pravila, ki jih vsebuje, zlasti v členu 4(1), splošna, uporabljajo se v objektivno opredeljenih okoliščinah ter imajo pravne učinke za splošno in abstraktno opredeljene kategorije oseb. Ta uredba zadeva tožeči stranki le v njuni objektivni lastnosti, to je kot tradicionalna izvajalca A/B, enako kot vsakega drugega izvajalca te kategorije.

109 Te ugotovitve ne ovrže trditev tožečih strank, ki izhaja iz tabele v Prilogi 7 k tožbi. V tabeli so za leta od 1989 do 1996 navedene vsote referenčnih količin izvajalcev dejavnosti a iz kategorije A, to je primarnih uvoznikov, vsota referenčnih količin „štirih izbranih izvajalcev" ter v odstotkih izraženo razmerje med zadnjo in prvo vsoto. Komisija ne ugovarja, da so „štirje izbrani izvajalci" tožeči stranki in podjetji, ki pripadata skupini Chiquita. Vendar če bi bilo dokazano dejstvo, da sta skupne podatke za te izvajalce pregledala Komisija in trgovinski predstavnik Združenih držav Amerike v okviru pogajanj za rešitev spora zaradi SUT za banane, nikakor ne

pomeni, da je bila Uredba št. 896/2001 sprejeta, da bi prinesla določen rezultat v korist omenjenih izvajalcev in zlasti da bi jim zagotovila dodelitev določenega števila uvoznih dovoljenj, kot trdita tožeči stranki. Prav tako preprosto dejstvo, da je imela Komisija podatke o opravljenem primarnem uvozu, zlasti za tožeči stranki, ne zadošča za njuno individualizacijo z vidika Uredbe št. 896/2001 v primerjavi z drugimi izvajalci, ki jih zadeva Uredba.

110 Zato je treba razločevati dve okoliščini. Na eni strani je okoliščina, kot v tem primeru, ko zakonodajalec preuči tržne informacije in podatke, s katerimi bi zagotovil, da se v določbah in ciljih akta, ki ga namerava sprejeti, položaj na trgu pravilno upošteva. Na drugi strani je okoliščina, v kateri zakonodajalec izda akt, da bi dosegel poseben rezultat v korist določenih pravnih oseb, kar v tem primeru ne velja.

111 Tožeči stranki se prav tako ne moreta sklicevati na dejstvo, da spadata v kategorijo tradicionalnih in ne netradicionalnih izvajalcev ter v „majhno skupino" izvajalcev, ki imajo referenčne količine v dejavnosti a iz kategorije A za leto 1998, da bi lahko trdili, da se ločita od vseh drugih izvajalcev, ki jih zadeva Uredba št. 896/2001 (glej zgoraj navedeno točko 63).

112 Tako kot izhaja iz zgoraj navedenih točk 13 in 90, temelji sistem delitve tarifnih kvot, vzpostavljen z Uredbo št. 896/2001, prav na bistvenem razločevanju med „tradicionalnimi" in „netradicionalnimi izvajalci". Ti dve kategoriji izvajalcev pomenita splošno in abstraktno predvidene kategorije oseb (glej zgoraj navedeno točko 90). Objektivna lastnost tožečih strank, da sta tradicionalni izvajalki, tožečih strank torej ne individualizira z vidika Uredbe št. 896/2001.

113 Enaka ugotovitev se ponuja v zvezi s trditvijo, ki jo tožeči stranki izpeljeta iz dejstva, da pripadata „majhni skupini izvajalcev", ki so imeli referenčne količine za dejavnost a iz kategorije A za leto 1998. Čeprav drži, da lahko v okviru Uredbe št. 896/2001 samo primarni uvozniki veljajo za tradicionalne izvajalce in da se njihova referenčna količina določi na podlagi povprečja primarnega uvoza v letih od 1994 do 1996, ki se upošteva v letu 1998, je prav tako res, da so to splošna in abstraktna merila (glej zgoraj navedeni točki 90 in 94). Elementi, na katere se sklicujeta tožeči stranki, ju torej ne individualizirajo.

114 Nato v zvezi z Uredbo št. 1121/2001 zadošča ugotovitev, da tožeči stranki ne pokažeta niti ne navajata, da ju ta uredba prizadeva zaradi njunih določenih posebnih lastnosti ali dejanske okoliščine, ki ju loči od vseh drugih oseb, in ju zato individualizira, podobno kot bi individualizirala naslovnika.

115 Iz zgornjih razmišljanj izhaja, da sta izpodbijani uredbi splošna akta, ki tožečih strank ne zadevata zaradi določenih posebnih okoliščin ali dejanske okoliščine, ki ju loči od vseh drugih oseb in ju zato individualizira. Tožečih strank torej ni mogoče razumeti kot osebi, ki ju izpodbijani uredbi prizadevata posamično. Ker torej ne izpolnjujeta enega od pogojev dopustnosti iz člena 230, četrti odstavek, ES, ni treba preučiti vprašanja, ali ju izpodbijani sodbi prizadevata neposredno.

116 Iz tega sledi, da je treba tožbo v delu, ki zahteva razglasitev ničnosti izpodbijanih uredb, zavreči kot nedopustno.

Predlogi za odškodnino

Trditve strank

117 Tožeči stranki trdita, da Komisija, s tem ko je v Uredbi št. 896/2001 predvidela, da se referenčna količina za tradicionalne dobavitelje A/B določi na podlagi povprečja primarnega uvoza banan iz tretjih držav in/ali netradicionalnih banan AKP v letih od 1994 do 1996, ki se je upoštevalo za leto 1998 za upravljanje carinske kvote za uvoz banan iz tretjih držav in netradicionalnih banan AKP, in s tem ko je glede na vsoto tako določenih referenčnih količin sprejela Uredbo št. 1121/2001, ni ravnala zakonito in je povzročila škodo. Tožeči stranki ocenjujeta, da so izpolnjeni pogoji za ugotavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti.

118 Najprej, tožeči stranki predvsem trdita, da izpodbijani sodbi nista zakonodajna ukrepa, ki vključujeta gospodarsko politične izbire, in da je Komisija, s tem ko ju je sprejela, zagrešila „upravno nemarnost".

119 Trdita, da podatki o primarnem uvozu banan v letih od 1994 do 1996, ki so se upoštevali za leto 1998, niso pravilni. V številnih primerih naj bi izvajalci v resnici prijavili višje, goljufive količine ali količine, ki so bile štete dvojno. V tožbi ocenjujeta, da je območje napake („pretirani zahtevki glede na uporabljena dovoljenja") v letih od 1994 do 1996 znašalo v povprečju 23,98 %. V repliki to območje napake zmanjšata na 13,6 %.

120 Tožeči stranki trdita, da je Komisija vedela, da omenjeni podatki niso bili pravilni in da je poleg tega v okviru postopka za izdajo začasne odredbe dopustila približno 11-odstotno povprečno območje napake. Tožeči stranki grajata dejstvo, da se je Komisija kljub temu odločila, da bo te podatke uporabila v izpodbijanih uredbah, in da ni predvidela možnosti, da bi sama ali s pomočjo držav članic podatke preverila in jih, če je treba, popravila. Po mnenju tožečih strank ni bilo nobene pravne ali praktične ovire za tako preverjanje ali popravljanje. S takim ravnanjem naj Komisija ne bi izpolnila obveznosti, da „določi prilagoditveni koeficient v skladu z zakonodajo", in naj ne bi pravilno upravljala SUT za banane.

121 Tožeči stranki menita, da se Komisija ne more sklicevati na dejstvo, da je bilo referenčno obdobje 1994–1996 zadnje obdobje, za katero je imela dovolj zanesljive podatke o primarnem uvozu. Tožeči stranki trdita, da je bilo območje napake za leto 1994 izjemno veliko in da bi bilo, če bi Komisija izbrala triletno obdobje 1995–1997, povprečno območje napake manjše. Ugovarjata trditvi Komisije, da so bila leta od 1994 do 1996 zadnja leta, za katera so bili na voljo podatki o primarnem uvozu, in trdita, da so bili taki podatki na voljo tudi za leti 1997 in 1998, čeprav jih Komisija ter pristojni nacionalni organi še niso preverili. Nazadnje menita, da se Komisija ne more opirati na ugotovitve iz točke 149 zgoraj navedene sodbe Sodišča prve stopnje Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji.

122 Če bi Sodišče prve stopnje menilo, da sta izpodbijani uredbi zakonodajna ukrepa, ki vključujeta gospodarsko politične izbire, tožeči stranki podredno trdita, da je Komisija kršila nadrejeno pravno pravilo za zaščito posameznikov in da je ta kršitev dovolj resna. Natančneje navajata kršitev načela dobre uprave ali „načela, v skladu s katerim mora biti uporaba zakonodaje Skupnosti zanesljiva in predvidljiva" (sodba Sodišča z dne 15. decembra 1987 v zadevi Nizozemska proti Komisiji, 326/85, Recueil, str. 5091). Po mnenju tožečih strank „ustanova ne more sprejeti akta na podlagi podatkov, za katere ve ali bi očitno morala vedeti, da niso pravilni, zlasti kadar s takim aktom krši pravice posameznikov".

123 Nato tožeči stranki trdita, da sta bili zaradi sprejetja izpodbijanih uredb oškodovani, prvič, ker sta izgubili pravico do uvoza določenih količin banan.

124 Tako v tožbi ocenjujeta, da sta leta 2001 izgubili pravico do uvoza naslednjih količin banan: [...][1] ton v primeru Comafrica in [...] v primeru Dole. Do teh številk sta prišli z naslednjimi izračuni:

— za leto 2001 je bila na voljo skupna tarifna kvota 2.553.000 ton;

— tarifna kvota za tradicionalne izvajalce A/B je bila 83 % te količine, to je 2.118.990 ton;

— v referenčnem obdobju 1994–1996 so bila uporabljena uvozna dovoljenja v višini 1.590.050 ton;

— torej bi moral biti prilagoditveni koeficient 1,3327;

— Comafrica je v referenčnem obdobju uvozila povprečno [...] ton;

1 — Prikriti zaupni podatki.

— če za to količino uporabimo prilagoditveni koeficient 1,3327, bi bila Comafrica upravičena do zahtevka za dovoljenja v višini [...] ton;

— če za zgoraj navedeno količino [...] ton uporabimo prilagoditveni koeficient 1,07883 iz Uredbe št. 1121/2001, je Comafrica upravičena do zahtevka za dovoljenja le v višini [...] ton;

— Dole je v referenčnem obdobju uvozila povprečno [...] ton;

— če za to količino uporabimo prilagoditveni koeficient 1,3327, bi bila Dole upravičena do zahtevka za dovoljenja v višini [...] ton;

— če za zgoraj navedeno količino [...] ton uporabimo prilagoditveni koeficient 1,07883 iz Uredbe št. 1121/2001, je Dole upravičena do zahtevka za dovoljenja le v višini [...] ton.

125 Tožeči stranki v repliki priznavata, da njuna ocena v tožbi, kakšen je obseg pretiranih zahtevkov, ne upošteva uvoza v Avstrijo, Finsko in Švedsko (glej spodaj navedeno točko 133). Tožeči stranki trdita, da Komisija priznava povprečno „11,24-odstotno raven pretiranih zahtevkov" za obdobje 1994–1996, in predlagata, naj bi bil ta odstotek podlaga za izračun njune škode. Poleg tega se sklicujeta na podatke in informacije o škodi, navedene v zahtevku za izdajo začasne odredbe, ter predlagata, naj se jih posodobi.

126 Tožeči stranki v pripombah na intervencijsko vlogo Kraljevine Španije predlagata, naj se posodobijo podatki in informacije v njuni tožbi. Nazadnje, tožeči stranki v odgovoru na eno od pisnih vprašanj Sodišča prve stopnje (glej zgoraj navedeno točko 49) priznavata, da sta pri izračunu prvega dela škode pozabili upoštevati določbe člena 28(2) Uredbe št. 896/2001 in zato popravljata številke v tožbi.

127 Drugič, tožeči stranki navajata „izgubo pravic v prihodnosti zaradi izgubljenih količin".

128 Tretjič, tožeči stranki trdita, da je uporaba nezakonitih referenčnih količin povzročila zmanjšanje njunega tržnega deleža.

129 Nazadnje tožeči stranki zahtevata, naj se zneskom odškodnine, ki jima bodo dodeljeni, prištejejo še kompenzacijske obresti.

130 Dalje v zvezi z vzročno zvezo trdita, da bi, če Komisija ne bi sprejela nezakonitih ukrepov v okviru uredb št. 896/2001 in 1121/2001, lahko dobili večje referenčne količine in zato več pravic za uvozna dovoljenja.

131 Komisija te trditve zavrača.

132 Najprej trdi, da ji ni mogoče očitati nezakonitega ravnanja. Komisija poudarja, da ima na področju skupne kmetijske politike široko diskrecijsko pravico in iz tega sklepa, da lahko prevzame nepogodbeno odgovornost, samo če obstaja dovolj resna kršitev pravnega pravila, katerega namen je podelitev pravic posameznikom.

133 Komisija zanika, da je povprečno območje napake za triletno obdobje 23,98-odstotno in za leto 1994 več kot 50-odstotno. Predvsem opozarja, da podatki, ki jih tožeči stranki navajata za leto 1994, ne upoštevajo uvoza v Avstrijo, Finsko in Švedsko, ki takrat niso bile članice Skupnosti.

134 Komisija ob sklicevanju na člen 19(1) Uredbe št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 216/2001, navaja, da se lahko tarifne kvote upravljajo v skladu z metodo, ki temelji na upoštevanju tradicionalnih trgovinskih tokov in za katero se je tudi odločila. Komisija pojasnjuje, da se je s tem odločila, da bo upoštevala razpoložljive pretekle podatke in da so bili gotovo najzanesljivejši tisti podatki, ki so bili posredovani in preverjeni za dodelitev referenčnih količin v preteklih letih. Leta od 1994 do 1996 so bila zadnja leta, za katera so bili taki podatki na voljo, kajti leto 1998 je bilo zadnje leto izvajanja režima iz leta 1993, za katero so bili uporabljeni podatki o primarnem uvozu. Komisija vztraja, da so bili ti podatki skrbno pregledani in popravljeni, ter poudarja, da je Sodišče prve stopnje podatke, ki jih je posredovala „v zvezi z mogočo stopnjo napak v podatkih za 1994–1996“, že sprejelo v zgoraj navedeni sodbi Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji. Prav tako navaja, da je uporaba podatkov za obdobje 1994–1996 omogočila hitro vzpostavitev novega, v bistvu prehodnega sistema, in da je bilo odločeno, da je smiselno, da se tako kot v preteklosti uporabi triletno obdobje, ker se lahko tako ublažijo vsakoletna nihanja na trgu banan.

135 Komisija meni, da trditev tožečih strank, da so bili na voljo tudi podatki o primarnem uvozu za leti 1997 in 1998, ni utemeljena. Komisija pojasnjuje, da je 24. maja 2000 po telefaksu pozvala vse države članice, naj ji posredujejo podatke o količinah, s katerimi so trgovali primarni uvozniki v letih 1997 in 1998, ali če je treba, naj navedejo, da ti podatki niso na voljo. Sedem držav članic se na poziv ni odzvalo. Druge države članice pa so storile naslednje:

— Helenska republika in Republika Finska sta poslali skupne podatke o primarnem uvozu brez razdelitve po izvajalcih;

— Republika Avstrija je poslala samo podatke o splošnem obsegu uvoza;

— druge države članice, razen Italijanske republike, so odgovorile, da pristojni organi niso nikoli preverili podatkov, ki so jih poslali izvajalci za leto 1997, medtem ko podatki za leto 1998 sploh niso bili zbrani;

— podatki za leto 1997 za Portugalsko republiko niso bili na voljo;

— samo Italijanska republika je lahko predložila podatke, čeprav nepopolne, za leti 1997 in 1998, pri tem pa je poudarila, da so to neobdelani podatki, ki so jih posredovali italijanski izvajalci in jih pristojni organi niso preverili.

136 Komisija v zvezi z očitkom, da si ni pustila možnosti za preverjanje pravilnosti sporočenih podatkov, poudarja, da sistem določanja referenčnih količin iz Uredbe št. 896/2001 ne temelji na zahtevkih, ki temeljijo na novih podatkih, temveč na podatkih za obdobje 1994–1996. Države članice in Komisija so te podatke že temeljito preverile, kot je ugotovilo Sodišče prve stopnje v zgoraj navedeni sodbi Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji. Komisija pojasnjuje, da je Sodišče prve stopnje, čeprav ti podatki niso popolni, v tej sodbi vendar ocenilo, da so bili razlogi, da se upravičijo te nepopolnosti, tehtni in je priznalo, da uporaba teh podatkov ni bila očitno neprimerna.

137 V zvezi z očitki tožečih strank glede Uredbe št. 1121/2001 Komisija trdi, da temeljijo na napačni predpostavki, da Uredba št. 896/2001 ni zakonita.

138 Nato Komisija v zvezi z domnevno škodo trdi, prvič, da predlog tožečih strank, ki izhaja iz zmanjšanja njunega tržnega deleža, ni jasen in ga je zato treba zavreči kot nedopustnega. V zvezi s škodo zaradi izgube pravice za uvoz določenih količin banan Komisija trdi, da „referenčne količine samo omogočajo, da izvajalec zaprosi za uvozno dovoljenje". Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da so količine, za katere tožeči stranki trdita, da bi morali dobiti referenčno količino, in količine, za katere sta dobili referenčno količino na podlagi Uredbe št. 1121/2001, občutno višje od količin, ki sta jih v resnici uvozili v obdobju 1994–1996. In obratno, tožeči stranki bi lahko uvozili določene količine banan, čeprav nista imeli zadostne referenčne količine, ker bi lahko pridobili dodatne uvozne pravice tretjih oseb. Komisija iz tega sklepa, da tožeči stranki nista predložili primerne podlage, da bi lahko opredelili domnevno škodo, in širše, da njun odškodninski zahtevek ni dovolj podroben.

139 Kraljevina Španija trdi, da v tem primeru Komisiji ni mogoče pripisati nezakonitega ravnanja. Sklicuje se zlasti na ugotovitve iz točk 149 in 150 zgoraj navedene sodbe Sodišča prve stopnje Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji.

140 Poleg tega Kraljevina Španija meni, da tožeči stranki nista dokazali resničnosti in obsega domnevne škode ter vzročne zveze med nezakonitim ravnanjem, ki ga očitata Komisiji, in to škodo.

Presoja Sodišča prve stopnje

141 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je nepogodbena odgovornost Skupnosti za nezakonito ravnanje njenih organov v smislu člena 288, drugi odstavek, ES podana ob izpolnitvi vseh pogojev, in sicer nezakonitosti ravnanja, ki se očita institucijam, dejanskega obstoja škode in obstoja vzročne zveze med očitanim ravnanjem in zatrjevano škodo (sodba Sodišča z dne 29. septembra 1982 v zadevi Oleifici Mediterranei proti EGS, 26/81, Recueil, str. 3057, točka 16, ter sodbe Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 1996 v zadevi International Procurement Services proti Komisiji, T-175/94, Recueil, str. II-729, točka 44; z dne 16. oktobra 1996 v zadevi Efisol proti Komisiji, T-336/94, Recueil, str. II-1343, točka 30, in z dne 11. julija 1997 v zadevi Oleifici Italiani proti Komisiji, T-267/94, Recueil, str. II-1239, točka 20). Če eden od teh pogojev ni izpolnjen, je treba odškodninsko tožbo v celoti zavrniti, ne da bi bilo treba preučiti druge pogoje za ugotavljanje omenjene odgovornosti (sodba Sodišča z dne 15. septembra 1994 v zadevi KYDEP proti Svetu in Komisiji, C-146/91, Recueil, str. I-4199, točka 19, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. februarja 2002 v zadevi Förde-Reederei proti Svetu in Komisiji, T-170/00, Recueil, str. II-515, točka 37).

142 V tem primeru je treba predloge za odškodnino preučiti z vidika prvega pogoja, to je obstoja nezakonitega ravnanja. Za ta pogoj sodna praksa zahteva, da je dokazana dovolj resna kršitev pravnega pravila, katerega cilj je podelitev pravic posameznikom

(sodba Sodišča z dne 4. julija 2000 v zadevi Bergaderm in Goupil proti Komisiji, C-352/98 P, Recueil, str. I-5291, točka 42). V zvezi z zahtevo, da mora biti kršitev dovolj resna, je glavno merilo za presojo, ali je ta zahteva izpolnjena, da je zadevna institucija Skupnosti očitno in resno prekoračila meje pooblastila za odločanje po prostem preudarku. Če je odločanje po prostem preudarku te institucije bistveno omejeno ali pa ga sploh ni, lahko že kršitev prava Skupnosti zadošča za ugotovitev obstoja dovolj resne kršitve (zgoraj navedena sodba Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji, točka 134, ter sodba Sodišča prve stopnje z dne 10. februarja 2004 v združenih zadevah Afrikanische Frucht-Compagnie in Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert proti Svetu in Komisiji, T-64/01 in T-65/01, Recueil, str. II-521, točka 71).

143 Nezakonito ravnanje, očitano v tem primeru, je v bistvu povezano z dejstvoma, da naj bi Komisija v Uredbi št. 896/2001 za določitev referenčne količine za tradicionalne izvajalce A/B uporabila povprečje primarnega uvoza banan iz tretjih držav in/ali netradicionalnih banan AKP v letih od 1994 do 1996, ki se je upoštevalo za leto 1998, čeprav je vedela, da podatki niso pravilni, ter da ni predvidela mehanizma za preverjanje in popravljanje teh podatkov. S takim ravnanjem naj bi Komisija zagrešila „upravno nemarnost“ ali kršila načelo dobre uprave ali „načelo, da mora biti uporaba zakonodaje Skupnosti zanesljiva in predvidljiva“.

144 Z vidika meril, ki izhajajo iz sodne prakse, navedene zgoraj v točki 142, je treba preveriti zahtevo, da mora biti kršitev dovolj resna. Zato je treba izpodbijani uredbi preučiti ločeno.

145 Najprej, v zvezi z Uredbo št. 896/2001 ni sporno, da jo je Komisija sprejela z izvrševanjem svojega širokega pooblastila za odločanje po prostem preudarku (v

tem smislu glej sodbi Sodišča z dne 5. oktobra 1994 v zadevi Nemčija proti Svetu, C-280/93, Recueil, str. I-4973, točka 89, ter z dne 15. julija 2004 v združenih zadevah Di Lenardo in Dilexport, C-37/02 in C-38/02, ZOdl., str. I-6911, točki 57 in 71).

146 Ta uredba temelji na členu 20 Uredbe št. 404/93, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 216/2001, kajti ta člen daje Komisiji pooblastilo, da med drugim sprejme pravila za upravljanje tarifnih kvot. Člen 19 te uredbe Komisiji dopušča široko prosto presojo o tem, katero metodo uporabiti pri tem upravljanju (v tem smislu glej zgoraj navedeno sodbo Di Lenardo in Dilexport, točka 57). V odstavku 1 dejansko določa, da se kvote „lahko upravljajo v skladu z metodo, ki temelji na upoštevanju tradicionalnih trgovinskih tokov (‚tradicionalni izvajalci/novinci'), in/ali drugimi metodami". Edina omejitev proste presoje je v členu 19(2), ki določa, da mora „[s]prejeta metoda [...] ustrezno upoštevati potrebo po ohranjanju ravnovesja na trgu Skupnosti".

147 Komisija se je z izvrševanjem širokega pooblastila za odločanje po prostem preudarku, ki ga je tako dobila, ter s sprejetjem Uredbe št. 896/2001 odločila, da bo od 1. julija 2001 in najpozneje do 1. januarja 2006 prehodno izvajala metodo izdajanja uvoznih dovoljenj, ki v veliki meri temelji na preteklih podatkih ter na razlikovanju med „tradicionalnimi izvajalci", opredeljenimi glede na primarni uvoz banan, in „netradicionalnimi izvajalci".

148 Najprej je treba ugotoviti, da ni mogoče grajati odločitve Komisije za to metodo namesto za katero od prej predvidenih metod, zlasti metodo na podlagi pravila „kdor prvi pride, prvi melje". V zvezi s tem je treba poudariti, da je bila Uredba št. 896/2001 sprejeta po zapletenih in občutljivih mednarodnih pogajanjih, na katerih so bila izražena zelo nasprotujoča si stališča, ki jih je bilo treba zbližati. Komisija je morala

upoštevati ne samo interese proizvajalcev Skupnosti, temveč tudi obveznosti Skupnosti do držav AKP in mednarodne zaveze, ki jih je Skupnost sprejela v okviru STO.

149 Nato je treba upoštevati, da odločitev Komisije, da v okviru metode izdajanja uvoznih dovoljenj izbere leta od 1994 do 1996 kot referenčno obdobje za opredelitev kategorij izvajalcev in določitev referenčnih količin tradicionalnih izvajalcev, ni očitno neprimerna.

150 Prvič, ni mogoče trditi, da bi bila izbira zgodnejšega obdobja primernejša, glede na to, da je skupni uvozni sistem za banane, vzpostavljen z Uredbo št. 404/93, začel veljati šele 1. julija 1993. Pred tem datumom so za uvoz banan v Skupnost v različnih državah veljali – včasih zelo – različni pravni režimi.

151 Drugič, kot je navedeno v uvodni izjavi 5 Uredbe št. 896/2001, so bili najzanesljivejši pretekli podatki o primarnem uvozu, ki jih je imela Komisija, ko je sprejela Uredbo št. 896/2001, podatki za leta od 1994 do 1996. Taki podatki so se namreč uporabili v okviru režima iz leta 1993, po katerem je sistem dodeljevanja uvoznih dovoljenj temeljil med drugim na delitvi na kategoriji A in B, ki sta se delili glede na tri različne gospodarske dejavnosti, vključno s primarnim uvozom (dejavnost a) (glej zgoraj navedeno točko 11). Poleg tega so takrat te podatke temeljito preverili, ter če je bilo treba, popravili pristojni nacionalni organi in tudi Komisija. V zvezi s Komisijo je treba opozoriti, da je Sodišče prve stopnje v točki 146 zgoraj navedene sodbe Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji ugotovilo, da je „pri preverjanju

in popravljanju neskladnosti v podatkih, ki so jih sporočili pristojni nacionalni organi, ter odpravljanju primerov dvojnega štetja ravnala izredno preudarno in hitro".

152 Seveda iz razlogov, navedenih v točki 147 zgoraj navedene sodbe Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji, s temi preverjanji ni bilo mogoče odpraviti vseh primerov dvojnega štetja. Torej je še naprej obstajalo območje napake, zlasti v zvezi s podatki o primarnem uvozu. Tako se stranke strinjajo glede dejstva, da so bile v letih od 1994 do 1996 v okviru dovoljenj za dejavnost a iz kategorije A količine uvoženih banan nižje od referenčnih količin, ki so jih navedli zadevni izvajalci, in da je povprečno območje napake znašalo približno 11 %. Vendar je treba upoštevati, da zadevni podatki, čeprav niso popolni, dajejo dober splošni pregled stanja na trgu za banane v Skupnosti v zadevnem obdobju.

153 Tretjič, Komisiji ni mogoče očitati, da je v referenčno obdobje vključila leto 1994, čeprav je v tem letu posebno veliko neskladij, ki jih tožeči stranki grajata. Po eni strani Komisija za referenčno obdobje ni mogla določiti let od 1995 do 1997, ker kljub prizadevanjem v tej smeri od različnih držav članic ni mogla dobiti zanesljivih in popolnih podatkov o primarnem uvozu za leto 1997. To je Komisija prepričljivo ponazorila z dokazi, ki jih je predložila v podporo trditvam, opisanim zgoraj v točki 135. Poleg tega tožeči stranki v repliki izrecno priznavata, da podatkov o primarnem uvozu za leti 1997 in 1998 niso preverili ne pristojni nacionalni organi ne Komisija. Po drugi strani ne bi bilo primerno določiti samo dvoletnega obdobja, to je za leti 1995 in 1996. Kot Komisija upravičeno navaja, triletno obdobje namreč daje reprezentativnejšo sliko trga za banane, ker so se nihanja na tem trgu iz leta v leto zmanjševala. Treba je dodati, da je v režimih iz let 1993 in 1999 izdajanje uvoznih

dovoljenj temeljilo na količini banan, s katerimi se je trgovalo (režim iz leta 1993), ali količini dejansko uvoženih banan (režim iz leta 1999) v triletnem referenčnem obdobju.

154 Četrtič, velja spomniti, da je režim iz leta 2001 zasnovan kot prehodni režim, upoštevanje razpoložljivih in v preteklosti skrbno preverjenih podatkov pa je omogočilo, da je bil režim hitro vzpostavljen.

155 Petič, odločitev o izbiri let od 1994 do 1996 za referenčno obdobje je bila sprejeta v znamenju občutljivih in zapletenih mednarodnih pogajanj ter je eden od dejavnikov, ki bi lahko pripomogli k rešitvi dolgoletnega spora v sektorju banan med Skupnostjo na eni strani ter Združenimi državami Amerike in Republiko Ekvador na drugi strani.

156 Nazadnje, v zvezi z grajo tožečih strank, da v Uredbi št. 896/2001 ni mehanizma za preverjanje in popravljanje referenčnih količin za tradicionalne izvajalce, je dovolj, če se poudari, da tak mehanizem načeloma ni upravičen v okviru režima iz leta 2001, ker so bili podatki, na katerih temeljijo te količine, v preteklosti temeljito preverjeni, in če je bilo treba, popravljeni (glej zgoraj navedeno točko 151). Seveda je še vedno obstajalo določeno območje napake, vendar se mu ni bilo mogoče izogniti in ga je bilo treba sprejeti zaradi razlogov, navedenih zgoraj v točkah od 149 do 155. Poleg tega je glede na to, koliko časa je minilo od začetka referenčnega obdobja, ter na to, da izvajalci in države članice niso obvezani hraniti dokazil o uvozu banan v letih od 1994 do 1996, vprašljivo, ali bi bila mogoča nova preverjanja oziroma ali bi odkrila pomembno število dodatnih razhajanj v sporočenih podatkih. V vsakem primeru,

kot je bilo navedeno zgoraj v točki 103, če bi se izkazalo, da so bili podatki očitno napačni ali goljufivi, bi morala Komisija ali pristojni nacionalni organi tudi brez izrecne določbe v tem smislu v Uredbi št. 896/2001 vnesti potrebne popravke.

157 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da Komisija s sprejetjem Uredbe št. 896/2001 ni očitno in resno prekoračila mej pooblastila za odločanje po prostem preudarku. Iz tega sledi, da ji v zvezi s tem ni mogoče očitati nezakonitega ravnanja, za katero bi bila Skupnost nepogodbeno odgovorna.

158 Nato je v zvezi z Uredbo št. 1121/2001 treba opozoriti, da je bila sprejeta na podlagi členov 4(1) in (2) ter 5(1) in (2) Uredbe št. 896/2001. Komisija mora v skladu s členom 5(2) Uredbe št. 896/2001 določiti prilagoditveni koeficient, če se vsota referenčnih količin iz člena 4(1) in (2) iste uredbe, ki jo je sporočila vsaka država članica, razlikuje od količin, ki so na voljo v tarifnih kvotah. Torej ne more prosto presojati, ali je primerno določiti prilagoditveni koeficient in kakšne količine naj pri tem upošteva. Zato v zvezi s sprejetjem Uredbe št. 1121/2001 za nepogodbeno odgovornost Skupnosti vsekakor lahko zadošča že enostavna kršitev prava Skupnosti.

159 Nezakonito ravnanje, ki ga tožeči stranki očitata Komisiji v zvezi z Uredbo št. 1121/2001, temelji na domnevi, da Uredba št. 896/2001 ni zakonita, ker predvideva, da se za določitev referenčne količine tradicionalnih izvajalcev A/B upoštevajo podatki o primarnem uvozu teh izvajalcev v letih od 1994 do 1996, ter ker ne predvideva mehanizma za preverjanje in popravljanje teh podatkov. Vendar kot izhaja iz ugotovitev v zgoraj navedenih točkah od 145 do 157, Komisija ni

zagrešila nobene nezakonitosti pri sprejetju Uredbe št. 896/2001. Iz tega sledi, da Komisiji v zvezi z Uredbo št. 1221/2001 prav tako ni mogoče očitati nobenega nezakonitega ravnanja, za katero bi bila nepogodbeno odgovorna.

160 Glede na vse zgornje ugotovitve je treba predloge za odškodnino zavrniti kot neutemeljene, ne da bi bilo treba preučiti druge pogoje za ugotavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti.

161 Zaradi popolnosti je treba vendarle opozoriti, da tožeči stranki ne dokažeta zadovoljivo obstoja in obsega škode, ki jo uveljavljata.

162 Najprej je treba v zvezi s škodo zaradi izgube pravice za uvoz določenih količin banan v letu 2001 izreči več kritik glede načina, kako poskušata dokazati resničnost škode in kako to izračunata.

163 Prvič, tožeči stranki trdita, da bi bil prilagoditveni koeficient, če bi bila referenčna količina za tradicionalne izvajalce A/B določena na podlagi pravilnih podatkov, za to referenčno količino 1,3327 in ne 1,07883. Ocenjujeta, da sta izgubili „pravice do uvoza" banan v višini razlike med količinama, ki bi ju dobili, če bi za njuno referenčno količino, to je povprečje njunega primarnega uvoza banan v letih od 1994 do 1996, uporabili koeficient 1,3327 in če bi za isto referenčno količino uporabili koeficient 1,07883.

164 Ob predpostavki, da so podatki in izračuni tožečih strank pravilni, dejstvo, da sta dobili individualno referenčno količino, ki je nižja od količine, ki bi jo lahko zahtevali, če bi se uporabil višji prilagoditveni koeficient, še ne pomeni, da sta utrpeli ustrezno škodo. V resnici je treba opozoriti, da referenčna količina ne pomeni pravice do uvoza banan, temveč je referenčna podlaga za nadaljnje postopke, to sta zlasti zahtevek in izdaja uvoznega dovoljenja. Ni nujno, da bo izvajalec zaprosil za uvozna dovoljenja v višini celotne referenčne količine, ki mu je dodeljena. Poleg tega mora imeti, kot Komisija upravičeno navaja, zadostno količino banan za uvoz s temi dovoljenji in tudi razumne možnosti, da jih bo v Skupnosti lahko prodal. V tem primeru tožeči stranki nista navedli ničesar v tem smislu. Resničnost škode je bilo treba podrobneje dokazati, še zlasti, ker je bil prilagoditveni koeficient za zadevno obdobje (to je drugo polletje 2001), določen v Uredbi št. 1121/2001, pozitiven. Z drugimi besedami, individualna referenčna količina, dodeljena tožečima strankama, je bila v resnici višja od njunega primarnega uvoza v referenčnem obdobju. Če se upošteva prilagoditveni koeficient, ki ga zahtevata tožeči stranki, je njuna individualna referenčna količina še precej večja.

165 Poleg tega je treba navesti, da člen 14(2) Uredbe št. 896/2001 določa, da se „[z]a prva tri četrtletja v letu [...] lahko sprejme odločitev, da zahtevki za dovoljenja, ki jih predloži določeni dobavitelj, v celoti ne smejo presegati določenega odstotka referenčne količine, določene v skladu s členom 5-letne dodeljene količine v skladu s členom 9(3)".

166 Drugič, tožeči stranki ne kažeta resnosti in doslednosti pri izračunu škode zaradi izgube pravice do uvoza določenih količin banan v letu 2001. Tako sta v repliki priznali, da nista upoštevali uvoza v Avstrijo, Finsko in Švedsko v letu 1994 ter da sta

v tožbi zelo precenili povprečno območje napake. Tako se je območje napake spremenilo s 30,4 na 13,6 %. V repliki predlagata, da bi za izračun škode uporabili „stopnjo 11,24 %", ki jo je sprejela Komisija v okviru postopka za izdajo začasne odredbe, in obenem posodobili podatke ter informacije v svojem predlogu za izdajo začasne odredbe. Nato sta tožeči stranki v odgovoru na eno od pisnih vprašanj Sodišča prve stopnje (glej zgoraj navedeno točko 49) priznali, da pri izračunu nista upoštevali določb člena 28(2) Uredbe št. 896/2001 in da so v tožbi navedeni podatki za celo leto 2001, medtem ko se Uredba št. 896/2001 uporablja od drugega polletja tega leta dalje. Zato uporabita koeficient 0,4454 iz te določbe za količine banan, za katere v tožbi trdita, da jih nista imeli pravice uvoziti, ter dobita rezultat [...] ton v primeru Comafrica in [...] v primeru Dole. Poleg tega, da gre za ponovno bistveno zmanjšanje njunih zahtev, je treba ugotoviti, da temelji novi izračun tožečih strank na podatkih za leto 1994, za katere sta v repliki vendar priznali, da so precej precenjeni. Z drugimi besedami, poleg tega, da ni mogoče z gotovostjo določiti, kakšno podlago za izračun navsezadnje predlagata tožeči stranki, ta podlaga v vsakem primeru temelji na napačnih številkah.

167 Nato je treba v zvezi z drugim in s tretjim delom domnevne škode zaradi izgube „pravic v prihodnosti zaradi izgubljenih količin" in zmanjšanja njunega tržnega deleža ugotoviti, da tožeči stranki ta dela opišeta skrajno nejasno, ne da bi natančno navedli elemente, s katerimi bi lahko ocenili naravo in obseg škode, niti ne opredelita meril, na podlagi katerih bi jo morali izračunati.

168 Iz tega sledi, da drugi pogoj za ugotavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti prav tako ni dokazan. Tudi iz tega razloga je treba predloge za odškodnino zavrniti kot neutemeljene.

Predlog za pripravljalne ukrepe

169 Tožeči stranki predlagata, naj Sodišče prve stopnje v okviru pripravljalnih ukrepov od Komisije zahteva, naj:

— potrdi, da sta tožeči stranki navedeni kot dva izvajalca od štirih izvajalcev v Prilogi 7 k tožbi;

— predloži podatke o uporabi uvoznih dovoljenj v letih od 1994 do 1996, številke o dejanskem uvozu in podatke o tem, kako je prišla do ocene ravni pretiranih zahtevkov.

170 Komisija temu predlogu nasprotuje.

171 Sodišče prve stopnje meni, da ni treba ugoditi predlogu tožečih strank za pripravljalne ukrepe, ker so elementi v spisu in razlage na obravnavi zadoščali za to, da odloči o tem primeru.

172 Ob upoštevanju zgornjih ugotovitev je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

173 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeči stranki s predlogi nista uspeli, zato se jima naloži plačilo njunih stroškov in stroškov, ki jih je priglasila Komisija, vključno s stroški, ki se nanašajo na postopek za izdajo začasne odredbe.

174 V skladu s členom 87(4), prvi pododstavek, Poslovnika Kraljevina Španija nosi svoje stroške.

175 V skladu s členom 87(4), tretji pododstavek, Poslovnika Simba nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (peti senat)

razsodilo:

1. Predlogi za razglasitev ničnosti se zavržejo kot nedopustni.

2. Predlogi za odškodnino se zavrnejo kot neutemeljeni.

3. Tožeči stranki nosita svoje stroške ter stroške, ki jih je Komisija priglasila v postopku v glavni stvari in v postopku za izdajo začasne odredbe.

4. Intervenienti nosijo svoje stroške.

Lindh García-Valdecasas Cooke

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 3. februarja 2005.

Sodni tajnik Predsednik

H. Jung P. Lindh